

RAPPORT

ARKEOLOGISK SERIE

1988-1

Anne-Brith Hatleskog, Lisa G. Bostwick Bjerk og Terje Wenaas

**Arkeologiske undersøkingar 1987 i
samband med planlagt ilandføring
av gass frå Haltenbanken
Alternativ: Røstøya**

Universitetet i Trondheim, Vitenskapsmuséet, Rapport. "Arkeologisk serie", vil inneholde stoff hovedsakelig fra det faglige og geografiske ansvarsområde som Arkeologisk avdeling, Universitetet i Trondheim, Vitenskapsmuséet, representerer.

I serien publiseres materiale som en av ulike hensyn finner ønskelig å gjøre kjent. Foruten rapporter vil det dreie seg om vitenskapelige og populærvitenskapelige artikler av mindre omfang. Oppdragsrapporter vil utgjøre en stor del av serien.

Rapport-serien er ikke periodisk, og antall nummer pr. år vil variere. Serien startet i 1973. Det finnes parallelt en "Botanisk serie" og en "Zoologisk serie".

Som regel blir norsk språk brukt. Rapporten bør normalt ha et sammendrag på norsk. Innholdet skal sammenfattes i et innledende abstract. Medarbeidere fra andre land kan skrive rapporten på sitt morsmål, om nødvendig med sammendrag på norsk.

For manuskriptet, illustrasjoner, referanser o.l. følges vanlige retningslinjer. (Jfr. retningslinjer for Universitetet i Trondheim, Vitenskapsmuseet, Gunneria).

"Arkeologisk serie" trykkes i A4-format i offset. Opplagstallet vil variere.

UTGIVER:

Universitetet i Trondheim, Vitenskapsmuseet
Arkeologisk avdeling
N-7000 Trondheim

Redaksjonskomité:

Kristian Pettersen
Lars F. Stenvik
Birgitta Wik

UNIVERSITETET I TRONDHEIM, VITENSKAPSMUSEET
RAPPORT ARK.SER. 1988-1

**ARKEOLOGISKE UNDERSØKINGAR 1987 I SAMBAND MED
PLANLAGT ILANDEFØRING AV GASS FRÅ HALTENBANKEN**

ALTERNATIV: RØSTØYA

**Rapport ved Anne-Brith Hatleskog med bidrag av Lisa G. Bostwick Bjerck
(pollenanalyse) og Terje Wenaas (marinarkeologi).**

Universitetet i Trondheim
Vitenskapsmuseet

Trondheim, mars 1988. 500 ekspl.

ISBN 82-7126-426-5

ISSN 0332-8546

ABSTRACT

Halleskog, A.B.: Archaeological Investigations 1987 in Connection with Plans for Transport of Natural Gas from Haltenbanken. Alternative: Røstøya. With reports by L.G.B. Bjerck (Paleoecological prospecting) and T. Wenaas (Marine archaeology).

Commissioned by Statoil, the Vitenskapsmuseet, University of Trondheim performed archaeological surveys, paleoecological prospecting, and marine archaeological investigations in and outside the proposed gas terminal area on Røstøya in the municipality of Hemne, the county of Sør-Trøndelag. Røstøya, which covers an area of 3.4 km², is one of two proposed terminal locations in Sør-Trøndelag, and one of six in Central Norway.

The archaeological investigations were coordinated with current research objectives at Vitenskapsmuseet: the Iron Age farm/development of centers, and subsistence strategies in the Stone Age.

The main procedures were 1) searching for visible ancient monuments, and 2) test-pitting in selected areas (after prior studies of aerial photos and maps) well-suited for Stone Age settlement.

No traces of settlement from the Iron Age or Medieval period were discovered, but 6 open Stone Age sites were found outside the proposed terminal area. These sites have tentatively been dated by a local shoreline displacement curve. Two are from the Late Mesolithic and 4 from the Late Stone Age (c. 5000-3500 B.P.). Flint is the dominant raw material.

Inside the proposed terminal area 3 burial cairns were found in a 1979 survey, indicating settlement in the Bronze and Iron Age. Two abandoned tenant farmer sites on the southern part of the island were probably also in use in the Middle Ages.

Two sampling sites at one of the tenant farmer sites, Røstøysen 3, were selected for pollenanalysis. The palynological informations will be used to date and describe the agricultural activities at Røstøysen.

The marine archaeological investigations did not produce any material of archaeological significance.

FORORD

I samband med Statoil sine planar om ilandføring av gass frå Haltenbanken til Midt-Norge er Vitenskapsmuseet (Arkeologisk avdeling), Universitetet i Trondheim engasjert til å utføra registreringar av freda kulturminne på ilandføringsstader og langs rørleidningstraséar. Sommaren 1987 blei det føretatt arkeologiske registreringar innanfor det planlagte terminalområdet på Røstøya i Hemne kommune, Sør-Trøndelag, med Statoil som oppdragsgjevar.

Vitenskapsmuseet, Universitetet i Trondheim har forvaltningsansvaret for kulturminne eldre enn reformasjonen (1537) i Sør-Trøndelag. Dei arkeologiske registreringane er utførte etter § 4 i Lov om kulturminne av 9.juni 1978.

Undersøkingane i Hemne har føregått parallelt med tilsvarande registreringar i Nord-Trøndelag og i Møre og Romsdal.

Føremålet med undersøkinga var å påvisa flest moglege kulturminne som kan kasta lys over sentrale problemstillingar i arkeologisk forskning i Midt-Norge. Undersøkinga skal dessutan klarleggja kva skader ei eventuell utbygging vil påføra kulturminna og vurdera verneinteressene. Vurderinga skal gjerast ut frå forskingsprosjekta ved Arkeologisk avdeling, Vitenskapsmuseet, Universitetet i Trondheim. Den føreliggjande rapporten inngår som del av grunnlaget for ei slik vurdering.

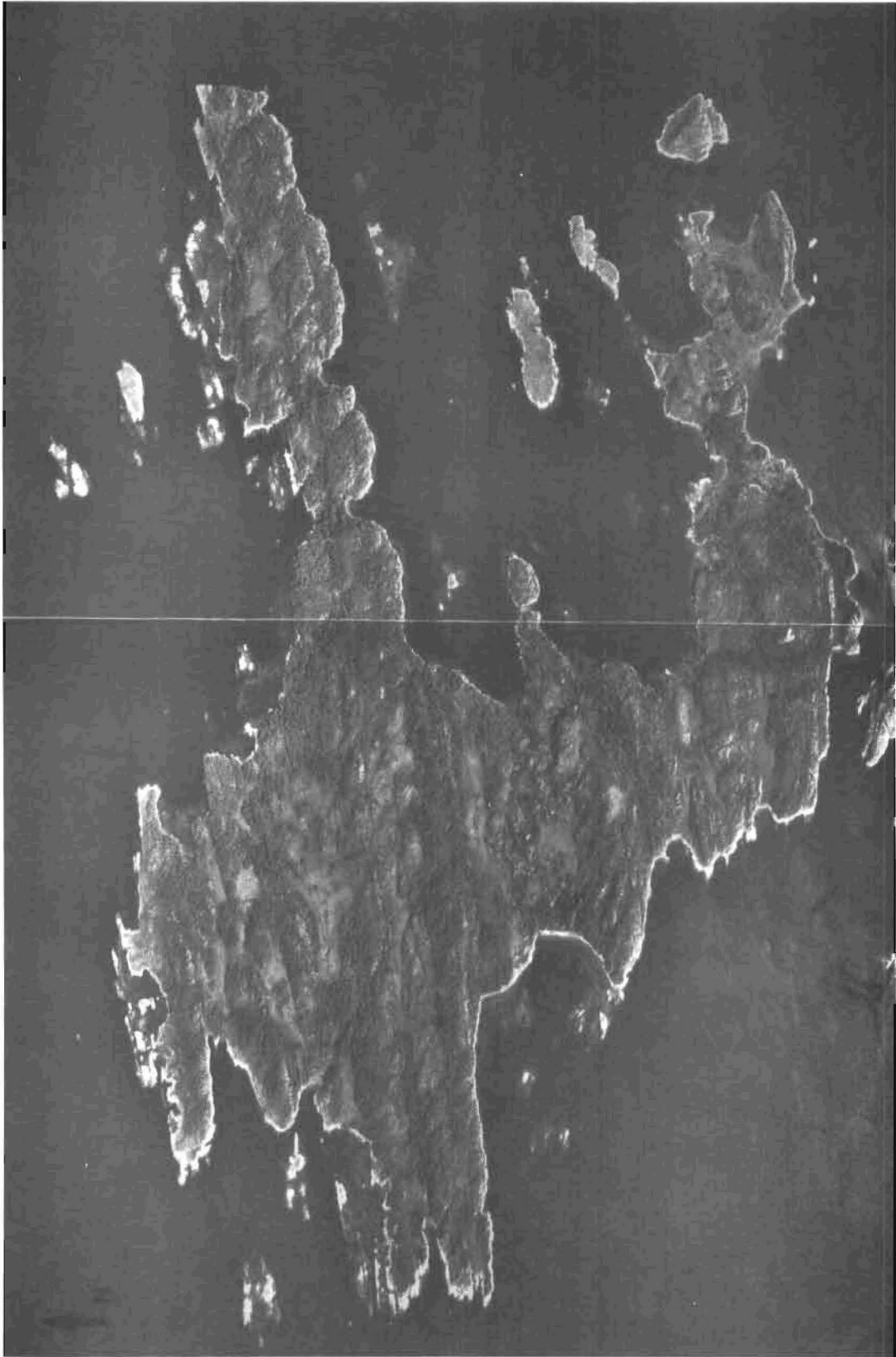
Trondheim, desember 1987

Anne-Brith Hatleskog

I N N H A L D

ABSTRACT
FORORD

INNHALD	s. 5
RESYMÉ AV UNDERSØKINGA	s. 8
1. BAKGRUNN FOR UNDERSØKINGA	s. 9
1.1. Utbyggingsplanar	s. 9
1.2. Tidlegare kjente fornminne i området	s. 9
1.3. Forventningar om nye ukjente fornminne. Området i kulturhistorisk samanheng.	s. 9
2. REFERANSAR	s. 11
3. PRAKTISKE OPPLYSNINGAR	s. 12
4. OMRÅDESKILDRING	s. 13
5. AKTUELLE FAGLEGE PROBLEMSTILLINGAR	s. 14
6. REGISTRERINGSMETODE	s. 17
6.1. Synlege fornminne	s. 17
6.2. Ikkje synlege fornminne	s. 17
6.3. Pollenanalyse, marinarkeologi	s. 19
7. REGISTRERINGANE	s. 20
7.1. Arkeologiske registreringar	s. 20
7.2. Paleoecological prospecting at Røstøya v/Lisa G.B. Bjerck	s. 47
7.3. Marinarkeologiske undersøkelser v/Terje Wenaas	s. 53
8. RESULTAT	
8.1 Arkeologiske undersøkingar	s. 61
8.1.1 Steinalderlokalitetane	s. 61
8.1.2 Gravrøysene	s. 63
8.1.3 Fornminne med tilknytning til fiske og samferdsel	s. 63
8.1.4 Potensiale (vitskapleg, pedagogisk osv.)	s. 65
8.2 Pollenanalyse	s. 65
8.3 Marinarkeologi	s. 65
9. KULTURHISTORISK SKISSE	s. 67
10. VIDARE UNDERSØKINGAR	s. 68
11. LITTERATUR	s. 69

*Fig. 1. Røstøya, sett frå S
Foto: Fjellanger Widerøe A/S, 1978*

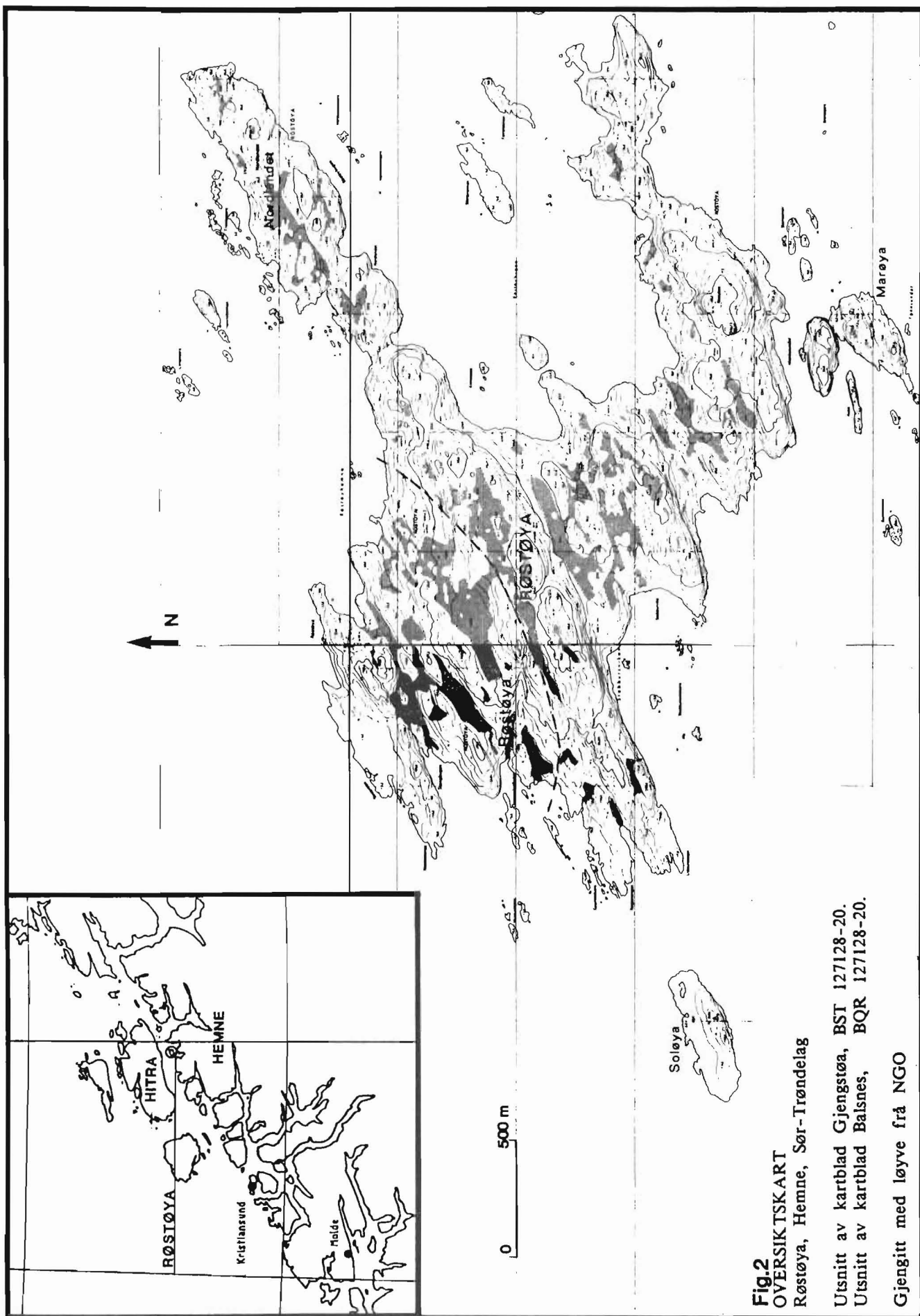

Fig.2
OVERSIKTSKART
 Røstøya, Hemne, Sør-Trøndelag
 Utsnitt av kartblad Gjengstøa, BST 127128-20.
 Utsnitt av kartblad Balsnes, BQR 127128-20.

Gjengitt med løyve frå NGO

RESYMÉ AV UNDERSØKINGA.

Undersøkinga omfattar registreringar i samband med Statoil sine planar om ilandføring av gass frå Haltenbanken til Midt-Norge. Røstøya i Hemne kommune representerer eit av ilandføringsalternativa i Sør-Trøndelag.

Røstøya har eit areal på 3,4 km². Det planlagte terminalområdet ligg på nordvestre delen av øya. Fordi ei eventuell utbygging vil medføra inngrep utover terminalområdet, blei også delar av øya utanfor utbyggingsområdet undersøkte. Arkeologiske registreringar (13,5 vekeverk) er utførte i 30 mindre område fordelt på heile øya. I tillegg er det føretatt pollenanalytiske (4 dagsverk) - og marinarkeologiske undersøkingar.

Ved dei arkeologiske registreringane blei det leita etter både synlege og ikkje synlege fornminne. Føremålet var å få fram data omkring fleire forskingsemne ved Vitenskapsmuseet; først og fremst gardsbusetnad og utvikling av sentra i jernalder/mellomalder, dernest livbergingsstrategiar i steinalder. Metoden som er nytta til påvising av steinalderlokalitetar er prøvestikking i område valde ut på grunnlag av kart- og flyfotostudier.

Til saman er det registrert 9 fornminne på øya, 3 gravrøyser under fornminne-registreringa for Økonomisk Kartverk i 1979 og 6 steinalderbuplassar i august 1987. Gravrøysene ligg innanfor det planlagte terminalområdet, medan steinalderbuplassane er påviste utanfor. I tillegg finst tufter, rydningsrøyser, nausttuft og båtopptrekk på 2 nedlagte husmannsplassar, som truleg er for nye til å bli freda etter Lov om kulturminne.

Funnmaterialet frå steinalderbuplassane utgjer avslag og gjenstandar av flint, derav mikroflekkje og skraparar. Råstoffet er i hovudsak flint med nokre få innslag av skifer. Det er ikkje kjent funn frå gravrøysene.

Fleire av dei registrerte strukturane på husmannsplassane Røstøyåsen 2 og Røstøyåsen 3, representerer kanskje busetnad frå jernalder/mellomalder. Dei pollenanalytiske undersøkingane som er føretatt her vil truleg gje opplysningar om alder, brukstid samt menneskelege inngrep på vegetasjonen gjennom tidene. Under dei marinarkeologiske undersøkingane blei det ikkje gjort funn ved Røstøya.

Dei registrerte kulturminna på Røstøya utgjer fornminnekategoriar som er typiske for det norske kystlandskapet. Fornminna er varierte, og representerer eit viktig kunnskapspotensiale. Mellom anna vil utforsking av tilhaldsstadene frå fangststeinalderen truleg yta viktige bidrag til førhistoria både lokalt og regionalt. Dessutan er viktige kulturhistoriske problemstillingar knytta til kystgravrøysene, som ein har lite kunnskap om.

Røstøya, som for ein stor del er urørt av moderne teknologi, har særlegne naturforhold. Kulturminna har derfor spesielle opplevingsverdiar i tillegg til verdiar av pedagogisk art.

1. BAKGRUNN FOR UNDERSØKINGA.

Bakgrunnen for undersøkinga er Statoil sine planar om ilandføring av gass frå Haltenbanken til Midt-Norge.

1.1 Utbyggingsplanar.

Utbyggingsplanane omfattar bygging av terminal som både kan ivareta olje, kondensat og gass. Dette medfører store arealkrav (terminalområde på ca. 3400-6500 da) og krav til hamneanlegg (3-4 kaiar) (Sør Trøndelag fylkeskommune 1986:2).

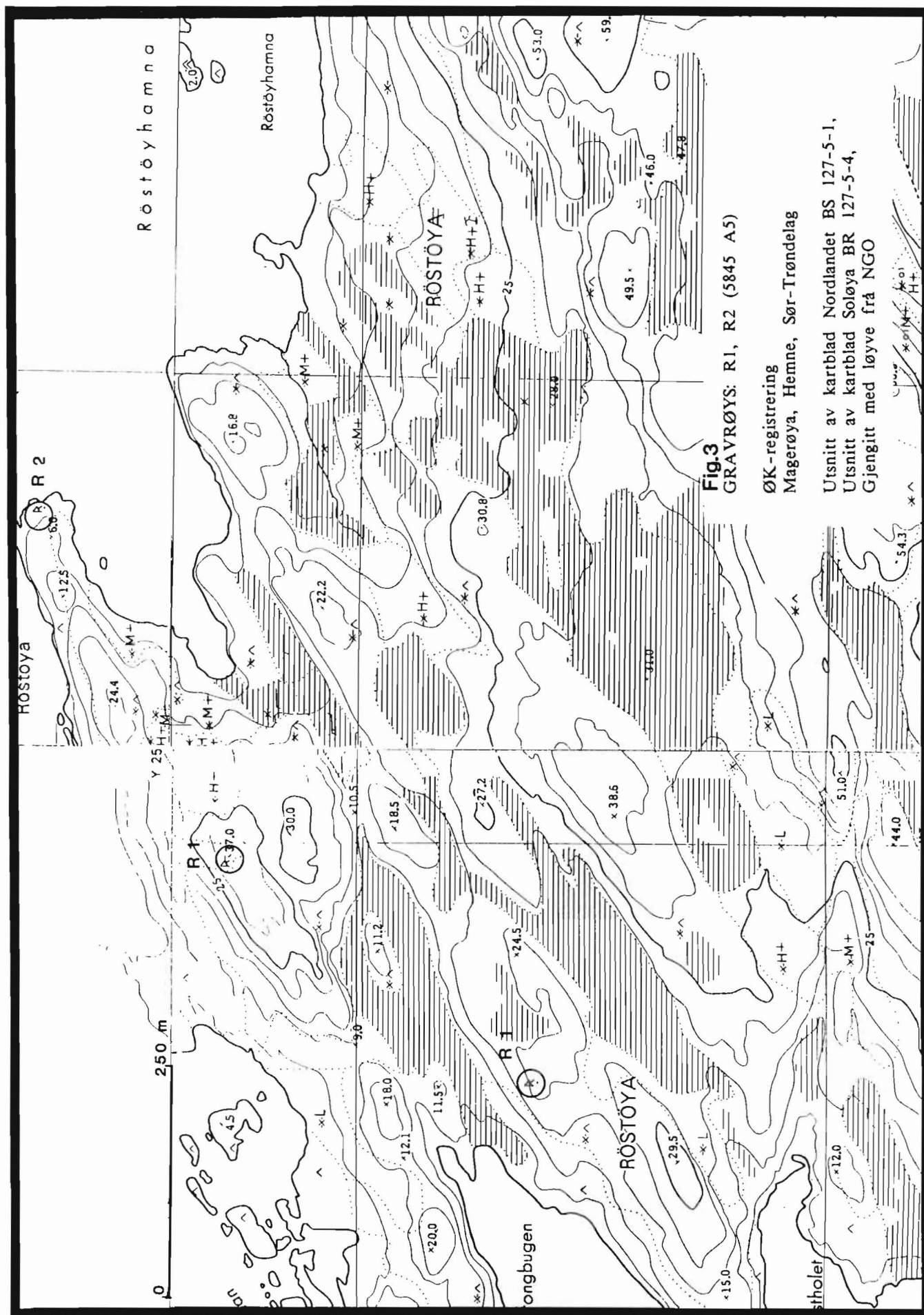
1.2 Tidlegare kjente fornminne i området.

Røstøya er fornminneregistrert for Økonomisk Kartverk i 1979. Det blei då funne 3 gravrøysar på den nordvestre delen av øya (fig. 3). Gravrøysene er avmerka på flyfoto nr. 5845 A 05 (R1, R2) og kartfesta på ØK-blad BR 127-5-4. Alle gravrøysene ligg innanfor det planlagte terminalområdet.

1.3 Forventningar om nye, ukjente fornminne. Området i kulturhistorisk samanheng.

Røstøya ligg i eit område med mange funn og fornminne frå steinalder og jernalder. Den geografiske plasseringa ved kysten gir området gunstige naturtilhøve for livberging basert på fangst og fiske. Staden har av den grunn vore velegna som busetnadsområde i steinalder. Ein kan derfor forventa å finna fangstbuplassar frå steinalder/bronsealder, som i kystdistrikta synes å vera knytta til strandsona. Slike buplassar er påviste i område som ligg mellom 10-15 m og 70 m over nåværande havnivå i Hemne-Hitra-Frøyaområdet.

Dei registrerte gravrøysene tyder på at det i området kan finnast buplassrestar frå jernalder, truleg også frå mellomalder. Sidan Røstøya har vore lite utsett for kulturinngrep i nyare tid, er det sannsynleg at moglege busetnadsspor frå jernalder/mellomalder ligg intakte. Men øya er eit typisk utmarksområde i jordbruks-samanheng. Det kan derfor tenkjast at gravrøysene representerer ei anna tilpassingsform enn jordbruk. Mellomalderen er ikkje representert med funn, men det er grunn til å tru at busetnad fanst på øya også i denne perioden. Kulturminne og historiske opplysningar frå nyare tid viser at øya blei utnytta til jordbruksføremål frå slutten av 1600-talet. To husmannsplassar på søre delen av øya var i drift til 1905.

2. REFERANSAR.

2.1 Kart:

ØK-kart M 1:20 000
Gjengstøa BST 127128-20
Balsnes BQR 127128-20

ØK-kart M 1:5000
Soløya BR 127-5-4
Røstøya BS 127-5-3
Nordlandet BS 127-5-1

M 711: 1421 Hemne M 1:50 000

2.2 Flyfoto:

1967 Fjellanger-Widerøe M 1:15 000
A 5-6

Rapportar, brev og foto (dias = arkivnr. 42II-III, sv/kv = leicafilm 1940 - 1947) som blir refererte, er oppbevarte i arkivet på Arkeologisk avdeling ved Vitenskapsmuseet, Universitetet i Trondheim.

*Fig. 4. Husmannsplass, Røstøysen 3, sett frå nordvest.
Foto: Anne-Brith Hatleskog*

3. PRAKTISKE OPPLYSNINGAR.

Dei arkeologiske registreringane blei iverksette for å klarleggja kva skader ei eventuell ilandføring vil gjera på kulturminna i området. Vidare skal verneverdien til dei registrerte arkeologiske kulturminna vurderast.

Undersøkingane er utførte etter Lov om kulturminne av 9. juni 1978. Alle kulturminne eldre enn reformasjonen (1537) er etter denne lova freda.

Registreringane er ikkje fullstendige. Føremålet med arbeidet var i første rekkje å klarleggja kva fornminnetypar som fanst innanfor undersøkingsområdet. Av den grunn har ein ikkje klart å påvisa alle fornminna som sannsynlegvis er der. Det er også føretatt visse prioriteringar fordi ønskjemålet var å finna nye typar fornminne som kan framskaffa ny kunnskap.

Ei framtidig bygging av ilandføringsterminal på Røstøya vil truleg medføra inngrep på øya utover det planlagte terminalområdet. Derfor er også delar av øya utanfor terminalområdet undersøkte. Det er valt ut 30 mindre område (sjå fig. 5), som er gjennomgått av registreringsgrupper på to personar. Til saman er det brukt kring 13,5 vekeverk på arbeidet som føregjekk i perioden 10.08.-28.08.1987. Følgjande personar deltok i arbeidet: Leena Airola (10.08.-21.08.), Jan G. Auestad (10.08.-28.08.), Øystein Geber (24.08.-28.08.), Nina Hagerup (26.08.-28.08.), Søren Mainz (26.08.-28.08.) og Hanna Mellemsether (10.08.-28.08.). Leiar for feltarbeidet var Anne-Brith Hatleskog.

I tillegg til ovannemnte registrering har følgjande spesialundersøkingar/befaring funne stad:

27.08.1987:	Befaring ved førstekonservator Kalle Sognes.
August/september 1987:	Marinarkeologiske undersøkingar ved siv.ing. Terje Wenaas.
21.-23.09.1987:	Pollenanalytiske undersøkingar ved mag.art. Lisa G.B. Bjerck.

Utanom feltarbeidet har det pågått etterarbeid (dataanalyse) i samband med utarbeiding av rapportar for dei ulike undersøkingane.

Den føreliggjande rapporten er utarbeidd av cand.philol. Anne-Brith Hatleskog med bidrag av mag.art. Lisa G.B. Bjerck (7.2 Paleoecological prospecting at Røstøya) og siv.ing. Terje Wenaas (7.3 Marinarkeologiske undersøkelser).

Manuskriptet er i hovudsak reinskrive av Gunnhild M. Aal med assistanse frå Eli Raanes. Prinsippskissene er reinteikna av Aud Beverfjord.

4. OMRÅDESKILDRING

Røstøya ligg på sørsida av Trondheimsleia, tvers overfor Hitra (Balsnesområdet), ytst i Røstkvervet i Hemne kommune, Sør-Trøndelag. Øya er den største i Hemne med eit areal på 3,4 km². Ho ligg langstrekt i retning NV-SA med to lange utstikkarar mot NA.

Strandlinja er uregelmessig med mange vikar mellom framstikkande nes og oddar. Det finst få gode hamner. I Røstøybugen er det langgrunt med mange holmar og skjer. Også i Røstøyhamna på nordsida er det relativt grunt. Men utanfor øya i NV fell botnen i følgje sjøkartet jamnt ned til ca. 250 meters djup 700 m utanfor strandlinja (Geoteam rapport 1986:5). På nord- og sørsida av Eidet finst dessutan djup på ca. 10-20 m.

Øya er kupert med NA-SV gåande forseinkingar (tvers over) mellom mindre høgdedrag og kollar. Dei største flateareala finst på nordsida, mellom Stongbugen/Gammelostholet og Røstøyhamna. Her er mindre kollar som hevar seg opp til 37 m.o.h. Terrenget er meir kupert på den smalare delen av øya mot SA, og nordlege utstikkar mot NA (Nordlandet), med toppar på kring 60 meter. Blant dei høgste er Røstøyåsen som ligg 62,2 m.o.h.

På Røstøya finst fattig kystvegetasjon (Aune 1976:65), karakterisert av furuskog, røsslyng og blokkebær. Ein stor del (ca. 40 %) av øya er myrområde. Myrane ligg i dei NA-SV gåande forseinkingane. Største djupn er målt til 3,7 m (Geoteam rapport 1986:5). Forseinkingane har ved 15-20 meter høgare havnivå vore fjordarmar som har delt øya i fleire mindre øyar.

Røstøya tilhøyrrer den såkalla Vestranda med tett samanfalda høgmetamorfe bergartar. Innanfor det planlagte terminalområdet utgjer berggrunnen mest hornblenderik gneis. Lengre S går ei smal marmor-stripe (30 cm) tvers over øya. Sønnafor denne finst ulike gneistypar og litt glimmerskifer.

Lausmassar finst hovudsakleg i myrdraga som marine avsetjingar og strandsediment. I tillegg er det eit tynt vegetasjonsdekkje over fjell. Langs strandlinja er det fleire markerte vikar med sand og grus (Røstøyhamna, Stongbugen, Gammelostholet), men bart fjell i dagen dominerer.

Dyrka (overflatedyrka) område finst berre på sørlege utstikkar mot NA, aust for Røstøyåsen. Her ligg to husmannsplassar (nedlagde kring hundreårsskiftet) som tilhøyrrte Magerøya (gnr. 37/bnr.1).

Røstøya representerer eit landskap som berre i lita grad er påverka av teknologi frå moderne tid. Det er eit utmarksområde som er unikt i fleire samanhengar. I 1898 skriv A.Helland om Hemne at "Skogene ved havet er for største delen i begreb med at forsvinde, medens der før var meget tømmer og gammel skog" (Helland 1898:142). Øynamnet Røst kjem av rust, som tyder skog (Hallan 1959:54). Røstøya er i dag det einaste kystbarskogområdet i Hemne, og er av den grunn verneverdig. Vidare er øya kjent for sitt rike fugleliv, som gjer området til den viktigaste fuglelokaliteten i kommunen.

Røstøya er innkjøpt av Miljøverndepartementet til friluft- og naturvernformål.

5. AKTUELLE FAGLEGE PROBLEMSTILLINGAR

Undersøkingane på Røstøya i 1987 blei sette i gang på kort varsel, fordi Statoil endra sine planar for Midt-alternativet. Av den grunn er det ikkje sett opp eige skriftleg program for dei arkeologiske undersøkingane her. Ein fann det derfor naturleg å følgja det oppsette programmet for Akset i Hitra (Hatleskog 1988-2). Etter dette skulle arbeidet i første rekkje konsentrerast til lokalisering av arkeologisk materiale som vitnar om gardsbusetnad i jernalder/-mellomalder; særleg restar etter gardsanlegg (tufter, rydningsrøyser, åkerreiner). Dette er ein fornminnetype ein har lite kjennskap til i Midt-Norge.

På Røstøya er det som nemnt under 1.2 registrert fleire gravrøyser frå jernalder evt. bronsealder innanfor det planlagte terminalområdet. Gravminna indikerer at øya var busett i jernalder, kanskje også i mellomalderen, fordi undersøkingar av gardsanlegg i Nord-Norge har vist at gravene i jernalderen var nært knytta til gardstunet (Johansen 1982). I tillegg er det kjent to husmannsplassar frå nyare tid på øya, der det kan vera mogleg å finna busetnadsspor som går tilbake til mellomalder.

Vidare var det av interesse å føreta registrering etter tilhaldsstader frå steinalder, fordi slike lokalitetar ikkje var kjent på Røstøya frå før. Røstøya ligg forholdsvis lågt over havet (størsteparten kring 30 m). Derfor var det lite sannsynleg at ein ville finna spor etter busetnad frå tidleg eldre steinalder (10000 - 9000 B.P.), som kunne knyttast til forskningsemnet omkring tidlege livberginsstrategiar. Men sjansane for påvising av tilhaldsstader yngre enn 9000 B.P., dvs. sein eldre steinalder (seinmesolitikum), yngre steinalder (neolitikum) var truleg til stades ved registrering i 15-30 m nivået. Lokaliseringa av steinalderlokalitetar tok utgangspunkt i registreringsmetoden til H.B.Bjerck (sjå 6.2) for å samla informasjon om landskapselement (hamneforhold, buflate, ly osv.) som kan ha tydd mykje for val av tilhaldsstader.

I noko mindre grad blei det føretatt leiting etter tufter (tufter etter naust, hus) som kunne gje opplysningar om utviklinga av fisket og samferdsla langs kysten.

Pollenanalyse

Pollenanalytiske undersøkingar kan kasta lys over lokal vegetasjonsutvikling i eit område og dessutan påvisa om menneskeleg innverknad på vegetasjonen har funne stad. Vidare kan pollenanalytiske data gje informasjon om bruken av eit område i periodar som manglar arkeologiske funn.

Det er ikkje påvist buplassrestar frå jernalder og mellomalder på Røstøya. Den eldste kjente gards-busetnaden går tilbake til 1600-talet (husmannsplassar ved Røstøyåsen). Her er funne strukturar som kanskje representerer eldre busetnad. For å finna ut kor langt tilbake i tida ein kan spora beitebruk og anna kulturpåverknad (rydding av skog, åkerbruk, svirydning osv.), skulle pollenprøveuttak skje ved Røstøyåsen 2-3, dersom veleigna prøveuttakingsstader fanst i nærleiken.

Marinarkeologi

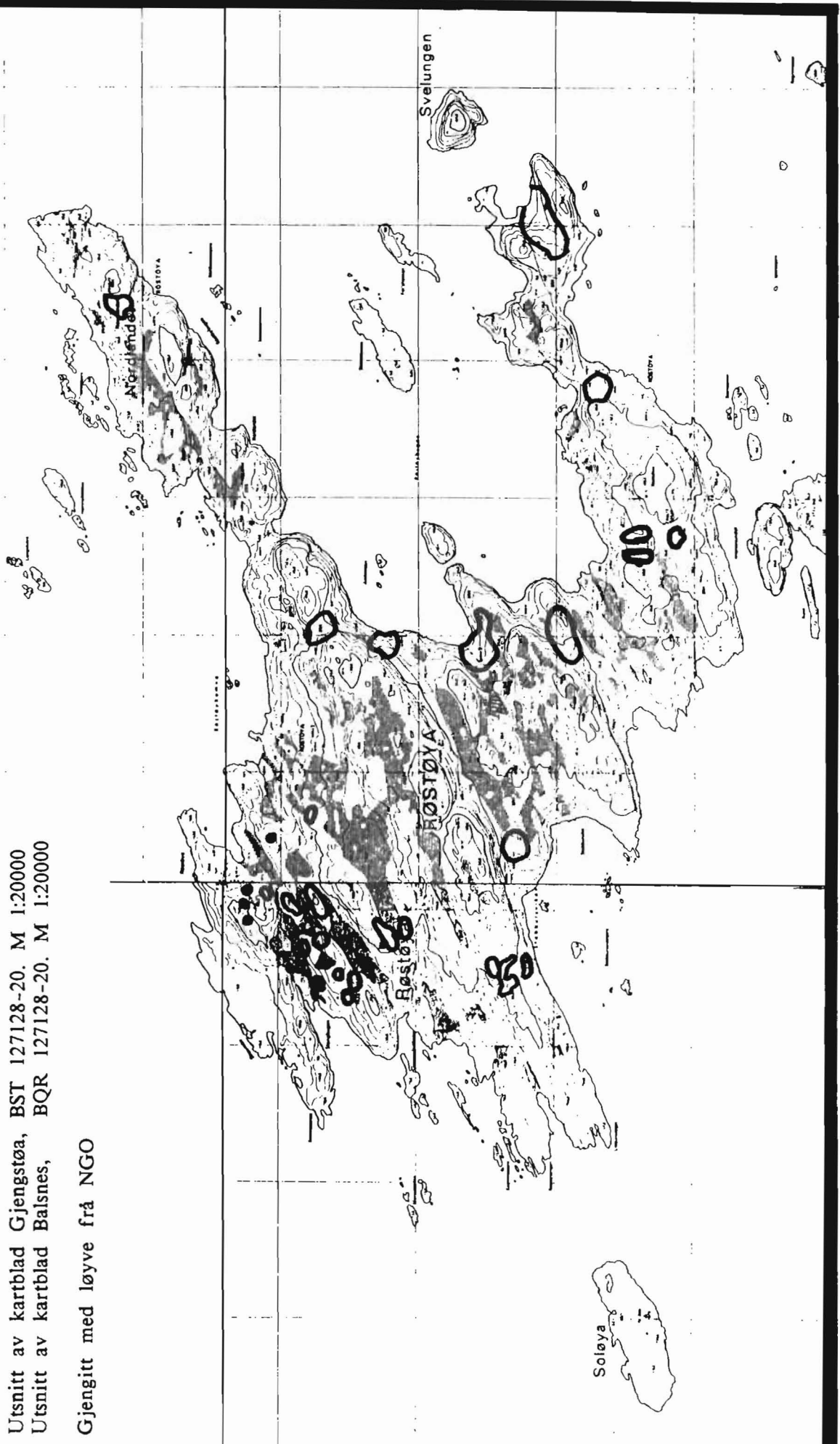
Med utgangspunkt i forskningsemne 3 var ein interessert i å få undersøkt om brukbare hamner fanst på Røstøya. Dessutan var det viktig å få klarlagt om hamnene inneheldt funn som viste bruk bakover i tid til jernalder/mellomalder. Det blei av den grunn tatt kontakt med dykkarar som skulle føreta marin-arkeologiske undersøkingar ved Røstøya.

Før undersøkingane starta, hadde ein opplysningar om at det før i tida var vanleg å trekkja båtar over Eidet (pers.med. S. Stamnestrø). Det blei derfor bestemt at marinarkeologiske undersøkingar skulle utførast i buktene på nord- og sørsida av Eidet. Sjansane for å finna restar etter stokklegging/båtdrag her som kunne gå tilbake til førhistorisk tid, var kanskje til stades.

Fig.5
OVERSIKT OVER UNDERSØKTE OMRÅDE
 Røstøya, Hemne, Sør-Trøndelag

Utsnitt av kartblad Gjengstøa, BST 127128-20. M 1:20000
 Utsnitt av kartblad Balsnes, BQR 127128-20. M 1:20000

Gjengitt med løyve frå NGO

6. REGISTRERINGSMETODE -DATAANALYSE

6.1 Synlege fornminne.

Det blei leita etter synlege strukturar på overflata ved nøye gjennomgang av terrenget. I tvilstilfelle nytta ein jordbor til påvising av stein under torv. Dessutan blei det stukke med jordbor i strukturar som kunne vera tufter for å sjå om det fanst kol.

Før arbeidet starta blei alle arkivdata gjennomgått. I arkivet fanst opplysningar frå E. Hellandsjø, Hemne om moglege gravrøyser nær den vestre husmannsplassen aust for Røstøyåsen (mellom ytre og indre Åsabukta).

Området blei befart, og røysene viste seg å vera 4 rektangulære steinvollar (ca. 16 m lange og frå 1,5 til 3 m breie) samt 2 runde røyser (sjå fig.nr. 13). Det var vanskeleg å fastslå funksjonen til strukturane, men ut frå form og lægje (i kanten av innmarka på husmannsplassen) kan det dreia seg om rydningsrøyser. Det blei leita etter synlege konstruksjonar i området kring røysene. Vest for røysene fanst synlege murar etter hus og 5 strukturar som var vanskelege å funksjonbestemma. Nokre er kanskje fundament for hus, medan andre kan vera rydningsrøyser.

Den austre husmannsplassen ligg lengst aust på søre utstikkar mot NA. Også her blei det funne murar etter hus samt røyser konsentrerte i 2 samlingar på kvar si side av eit dyrka eid mellom to bukter. To båtopptrekk og ei nausttuft ligg i den nordre bukta. På søraustsida av eidet står ein mur (avmerka på kartblad Røstøya BS 127-5-3, 12,2 m.o.h.). Nær denne muren finst ei rekkje steinsetjingar som kan representera tufter. Men for avklaring av dette trengst nærare undersøkingar (prøvegraving). Uttak av ^{14}C prøve kan dessutan gje svar på spørsmålet om strukturane representerer eldre busetnad enn husmannsplassane. Husmannsplassane er registrerte (sjå pkt. 7.1).

Dei registrerte røysene på nordvestsida av øya blei kontrollerte i marka. Gravrøysene tyder på at restar etter gardsanlegg (tufter, rydningsrøyser, årkerreiner osv.) kan finnast i nærleiken fordi undersøkingar av slike anlegg har vist at gravminna ofte ligg nær tuna (Farbregd 1980). Registrering etter restar av moglege gardsanlegg føregjekk i 13 mindre område nær gravrøysene. Men buplassrestar frå jernalder/mellomalder er ikkje påviste.

Det er også leita etter tufter (nausttufter, tufter etter hus) i områda innanfor dei største buktene Stabbursvikan, Gammelostholet, Stongbugen, Røstøyhamna og Røstøybugan. Ingen slike tufter er funne på Røstøya.

6.2 Ikkje synlege fornminne.

Registrering etter ikkje synlege fornminne (steinalderbuplassar, tufter utan synlege steinveggar, årkerreiner) føregjekk ved prøvestikking (graving av ca. 40x40 cm store prøveruter ned til steril grunn). All masse frå prøvestikka er nøye gjennomgått med graveskei. Masse frå funnførande prøvestikk er sålda i såld med 2x2 mm nettingstorleik. Det blei også leita etter steinalderfunn i erosjonsflater, grøfter og bekkefar. Dessutan er jordbor nytta til påvising av eventuelle kolkonsentrasjonar.

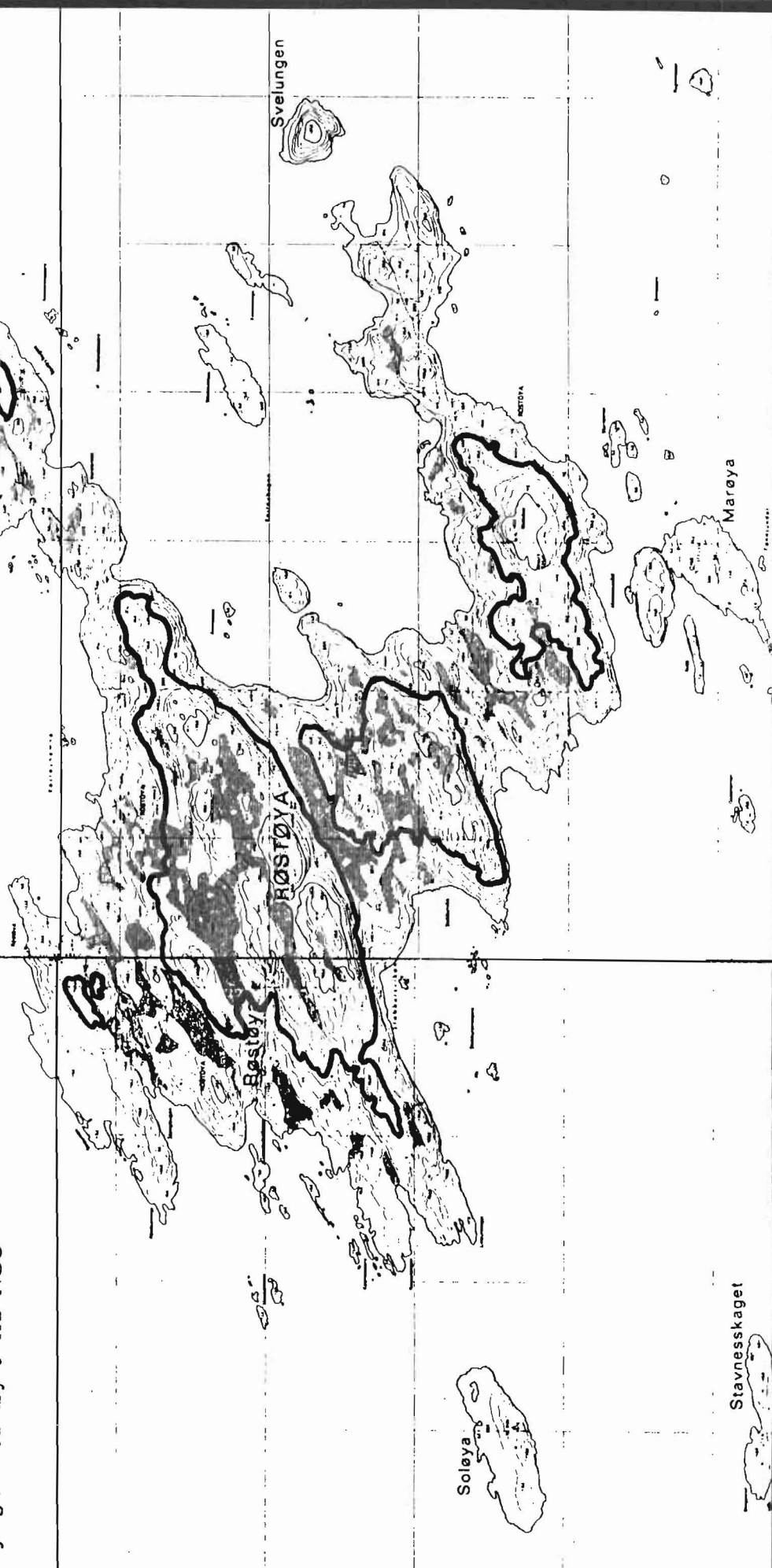
Fig.6

STRANDNIVA: (Ca. 5300) før nåtid (25 m-koten)

Utsnitt av kartblad Gjengstøa BST 127128-20, M 1:20000

Utsnitt av kartblad Balsnes BQR 127128-20, M 1:20000

Gjengitt med løyve frå NGO

Registrering etter steinalderbuplassar føregjekk i område langs gamle strandlinjer. Ein reknar med at buplassar/fangststasjonar i steinalderen låg nær strandkanten. Strandforskyvingskurva for Hitra der marin grense er 97 m, viser at 50 meters nivået kan vera mellom 9.500 og 10.000 ^{14}C år (Kjemperud 1986). I følgje den justerte strandforskyvingskurva for Hitra kan strandlinjer som i dag ligg frå 20 til 70 m.o.h. ha ein alder mellom 5.300 og 9.800 B.P. (Mangerud og Svendsen 1987). Område som ligg under 20 m.o.h., blei truleg først tilgjengelege i yngre steinalder. Strandforskyvingskurva flatar ut i tidsperioden ca. 9.500–5.300 B.P. som følgje av Tapestransgresjonen. Av den grunn kan det vera vanskeleg å datara buplassar som ligg i 20 meters nivået.

Metoden som ligg til grunn for utvelgjing av undersøkingsområde er tidlegare nytta på Vegaprojektet (Bjerck 1987). Den går i korte trekk ut på ein analyse av landskapselement som har tydd mykje for val av tilhaldsstad. Dei to viktigaste er naturlege hamneforhold og buflater. Utgangspunktet for vurderinga er kartblad utgitt av Økonomisk Kartverk samt flyfoto. På grunnlag av kart- og flyfotostudier er 13 område langs 25–30 meters kotane avmerka på kart. Desse stadene synes å ha relativt gode buflater og brukbare hamner. Likevel var ikkje alle dei avmerka områda like lovande. Kart og terreng stemte ikkje alltid overeins; enkelte stader var meir kupert, medan andre var dekte av større myrareal enn det som gjekk fram av kartet. Særleg område på vestsida av øya ved Stabbursvikan og Gammelostholet, viste seg å vera mindre gunstige med omsyn til opphald i steinalderen.

Registreringsmetoden baserer seg på prøvestikking. Her er prøvestikka tatt med ca. 10 meters mellomrom. Berre funnførande prøvestikk er sålda. Areal, dupn og stratigrafi i prøvestikka er dokumentert på skjema. Vidare er prøvestikka målte inn og lokal topografi innteikna på prinsippskisse. Til saman er det tatt 586 prøvestikk i 30 utvalde område.

Med dei metodane ein hadde til rådvelde (prøvestikking, sonding med jordbor) lar det seg vanskeleg gjera å påvisa ikkje synlege spor etter gardsanlegg (stolpehol, veggriller i hus, åkerreiner osv.). Sjansen for å oppdaga slike kulturspor er liten og det skjer oftast tilfeldig. Fordi det er lettare å påvisa busetnadspor frå steinalder, enn jernalder og mellomalder med dei metodane ein har, er førstnemnte fornminnekategori truleg overrepresentert.

Store delar av Røstøya er dekt av myr (ca. 40 %), noko som skapte problem for arbeidet. I ei viss grad er myrane danna etter at menneska tok i bruk området. Eventuelle kulturspor tildekte av myr blir såleis utilgjengelege når myrane er fleire meter djupe.

6.3 Pollenanalyse, marinarkeologi.

Det er føretatt pollenanalytiske og marinarkeologiske undersøkingar på Røstøya. For nærare omtale av undersøkingsmetodane, sjå 7.2 og 7.3.

7. REGISTRERINGANE

7.1 Arkeologiske registreringar.

Nedanfor følgjer ein presentasjon av nyregistrerte kulturminne. Kulturminna har fått namn etter næraste lokalnamn som fjell, hamn osv. (t.d. Røstøyåsen), i tillegg til registreringsnummer. Eit registreringsnummer kan innehalda fleire objekt (t.d. samling med tufter og rydningsrøyser på husmannsplassane ved Røstøyåsen). Til kvar registrering følgjer kartutsnitt med fornminne/kulturminne innplotta. Prinsippiskisser over enkelte lokalitetar er dessutan tatt med.

Landskapselement som naturlege hamneforhold er graderte etter skalaen sikker, brukbar, dårleg. Buflater er graderte etter skalaen stor, middels, lita (jfr. Bjerck 1987). Resultatet av landskapsanalysen i funnførande områder er sett opp i tabell (sjå s. 45).

Det er også gjort forsøk på å rekna ut funnmengd pr. m², og absolutt funnmengd på dei enkelte steinalderlokalitetane. Absolutt funnmengd samt funnførande areal har danna utgangspunktet for klassifisering av lokalitetane, som er inndelte i store og mellomstore buplassar. Ein stor buplass har eit funnområde på minst 1000 m², og relativt stor funnmengd (over 20 000 artefakter). Mellomstor buplass er kjenneteikna av middels funnareal (100-500 m²) og middels funnmengd (2000-15 000 artefakter).

Forkortingar:

B.P. = Before Present

E.sta. = Eldre steinalder

Y.sta. = Yngre steinalder

Bra. = Bronsealder

Ja. = Jernalder

Reg.nr.	Lokalitetsnamn	Lokalitetstype
1	Nordlandet 1	Steinalderlokalitet
2	Nordlandet 2	Tuft
3	Røstøyhamna 1	Steinalderlokalitet
4	Røstøybugan 1	Steinalderlokalitet
5	Røstøyåsen 1	Steinalderlokalitet
6	Røstøyåsen 2	Husmannsplass
7	Røstøyåsen 3	Husmannsplass
8	Røstøyåsen 4	Steinalderlokalitet (manglar reg.skjema)
9	Røstøyåsen 5	Steinalderlokalitet (manglar reg.skjema)

UNIVERSITETET I TRONDHEIM VITENSKAPSMUSEET ARKEOLOGISK AVDELING	Gardsnamn MAGERØYA Kommune	Gnr.bnr. 37/2 Fylke Sør-Trøndelag
	Hemne Eigar(ar) Det Kgl. Kommunal- og arbeidsdep. Adm. for friluft og naturvern	
	Adresse Oslo Dep.	

STATOIL-prosjektet. Alternativ: RØSTØYA, 1987.

STEINALDERLOKALITET

Lok.navn: Nordlandet 1

Flyfoto: 5845 A 06

Tilvekstnr.: T.21181

Reg.v/ Jan G. Auestad, Anne-Brith Hatleskog

Dato: 17.08.87

ØK-kart: BS 127-5-1

Foto: Sv/hv: Arkivnr. 1944/19-21, 25

Dias: Arkivnr. 42/II/55-57

H.o.h.: 15 m

Lokaliseringsoppgåver: Prøvestikk 1 ligg ca. 85 m VSV (272 °) for Trigonometrisk punkt E 2472 (30,51 m.o.h.), 70 m NA (50 °) for kulle (26 m.o.h.), og 37 m VNV (346°) for framspring på høgdedrag A for lokaliteten, der dette bøyer av mot SA.

Terrengets art. Utsikt: NNV-SSA gåande flate som er avgrensa av N-S gåande høgdedrag i NA og A; kulle i SV og NA-SV gåande rygg i N og NV. Flata skrar svakt nedover mot bergknausar i SA, som fell i avsatsar ned i sjøen. I N stig lendet noko, før det hallar ned mot Treskoskjera. Vegetasjon: Furuskog på kollen og høgdedraget; meir glissen skog på flata samt einerkratt og lyngvegetasjon (gras, mose, lyng, blåbærlyng, bregner). Frå staden kan ein skimta sjøen mellom trea i SA og Hitra i NV og NNA.

Mål/Utstrekkjing: Ca. 167 m².

Skildring: Tilverka flint samt trekol blei funne i prøvestikk, 10-15 cm under overflata i sand- og gruslag, omlag midt på flata. Flata dannar eit eid mellom 2 bukter på 15 m koten. Terrenget er småkupert, med mindre forseinkingar. Her er tatt prøvestikk som var positive. Lokaliteten blei avgrensa mot S, A og N, truleg også mot V (ved negative prøvestikk). All masse frå funnførande prøvestikk blei vass-sålda. Ingen funn påviste ved sålding.

Funnmaterialet: 13 artefakter; avslag.

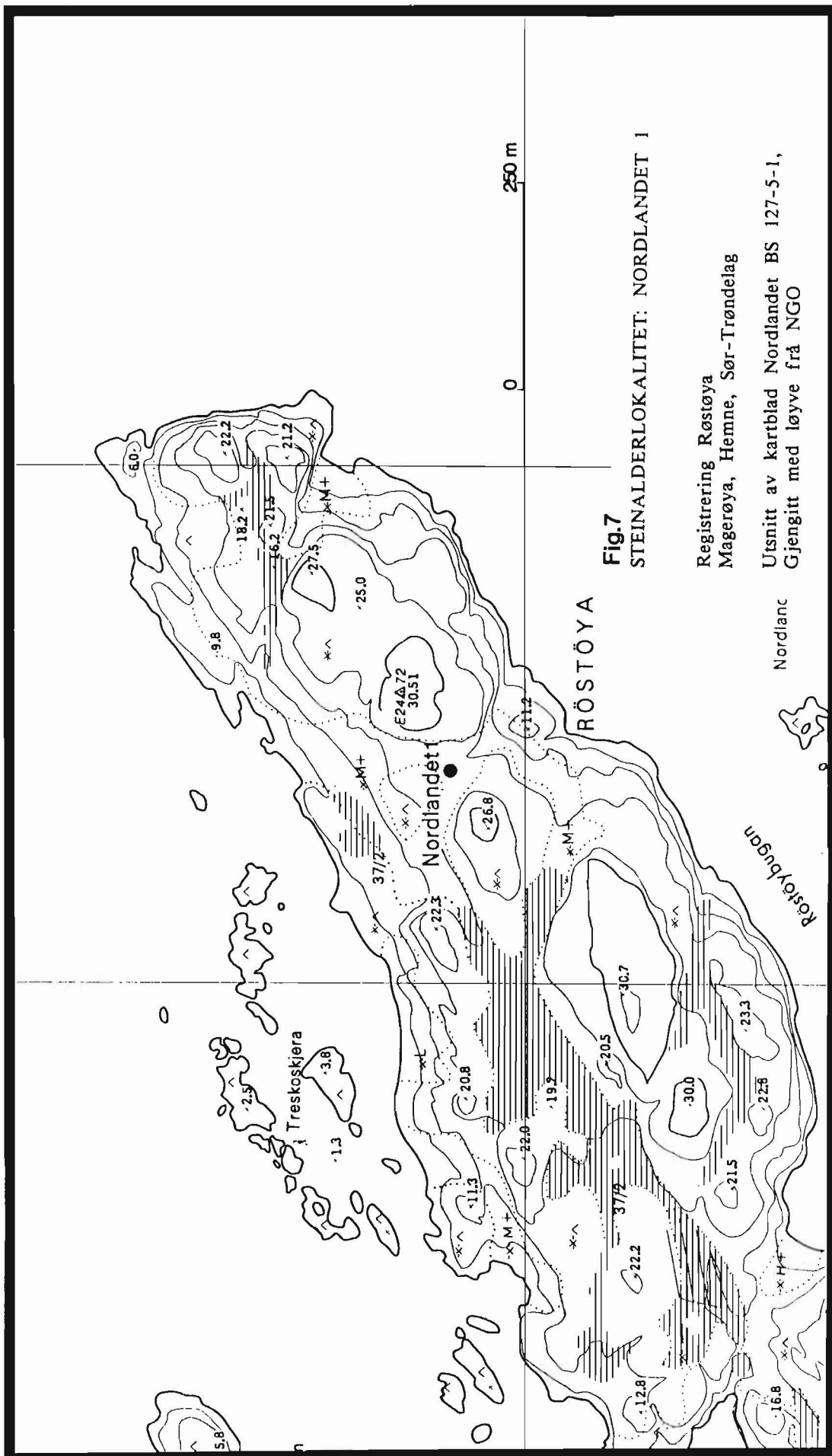
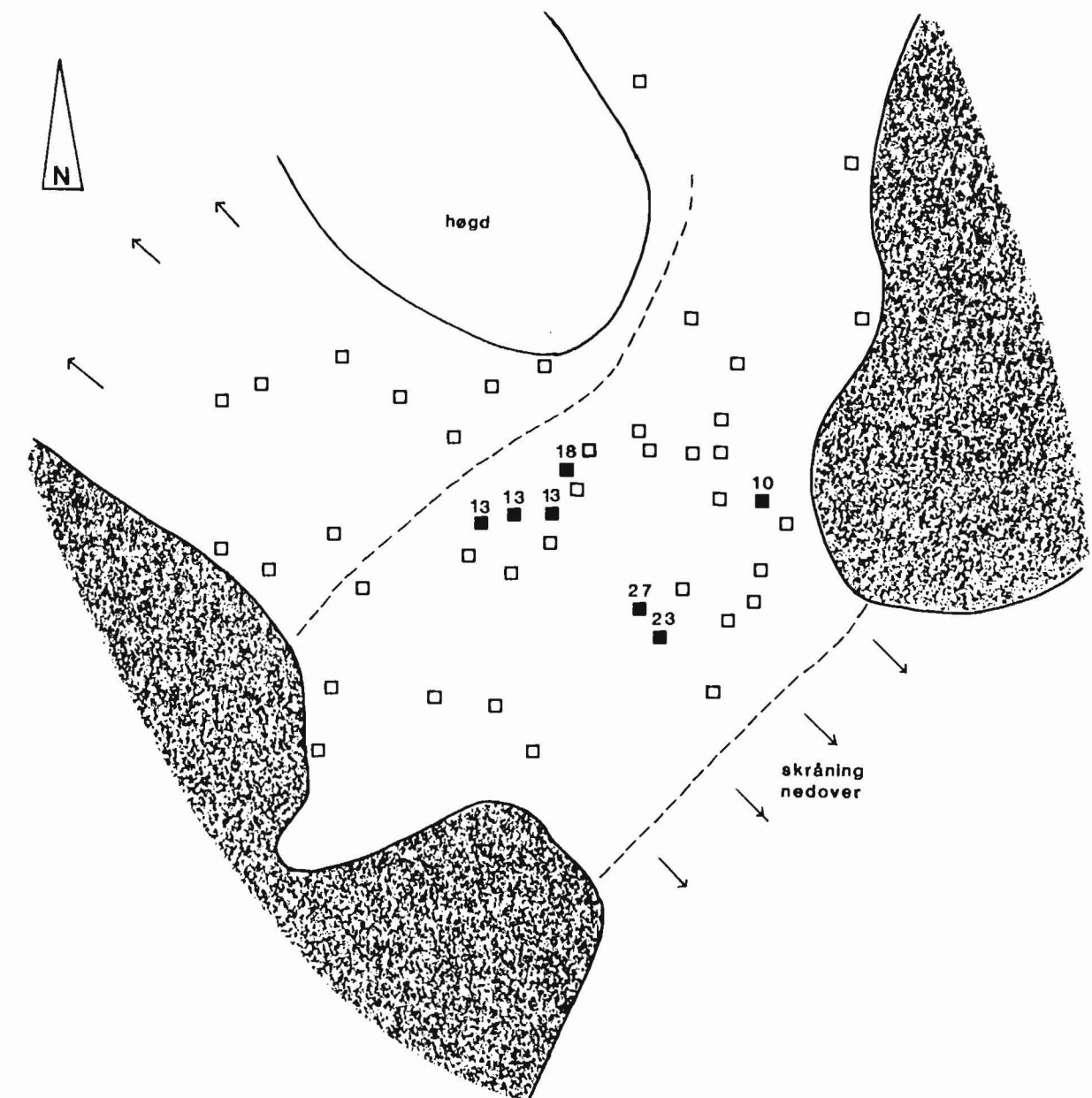

Fig.8

Magerøya 37/2, Steinalderlokalitet, Nordlandet 1

Prinsippskisse teikna 18.8.87 av A.B.Hatleskog

0 30m

- prøvestikk
- funnferende prøvestikk
- berg

18 funntetthet pr m²

Del. A.Beverfjord

UNIVERSITETET
I
TRONDHEIM
VITENSKAPSMUSEET
ARKEOLOGISK AVDELING

Gardsnamn

Gnr./Bnr.

MAGERØYA

37/2

Kommune

Fylke

Hemne

Sør-Trøndelag

Eigar(ar)

Det Kgl. Kommunal- og arbeidsdep.

Adm. for friluft og naturvern

Adresse

Oslo Dep.

STATOIL-prosjektet. Alternativ: RØSTØYA, 1987.

TUFTESTRUKTUR

Lok.navn: Nordlandet 2

Flyfoto: 5845 A 06

Reg.v/ Jan G. Auestad, Anne-Brith Hatleskog

Dato: 28.08.87

ØK-kart: BS 127-5-3

Foto: Sv/hv: Arkivnr. 1946/3-6

Dias: Arkivnr. 42/III/26-28

H.o.h.: 20 m

Lokaliseringsoppgåver: Strukturen ligg på ei flate omlag 55 m ANA (59 °)m for austre vika i Eidebukta, ca. 39 m VNV (335°) for høgste punktet (24,4 m.o.h.) på flata.

Terrengets art. Utsikt: Småkupert flate NA for Eidebukta som hallar nedover mot sjøen NNV. I SSA er flata avgrensa av bergknausar som fell bratt i sjøen. Mot NA skrar terrenget ned mot eid på Nordlandet og i SA mot Eidebukta. Vegetasjon: glissen furuskog, mose, lyng, blåbærlyng og einer. Mellom trea kan ein skimta Røstøybugan i ASA, S og SV. Utsyn over Trondheimsleia mot Hitra i NNV.

Skildring: En eller to steinsamlingar, derav ein tilnærma kvadratisk og ein rektangulær. Ytterveggene framtrer som delvis overgrodde steinsetjingar i eit eller to lag.

Tuft 1 (ligg lengst S) har markerte yttervegger i S og V, delvis også i N, medan lite stein finst i A (kanskje p.g.a. opning mot A). Ligg nede i forseinking i terrenget. Kring tufta i A, S og V veks furutre.

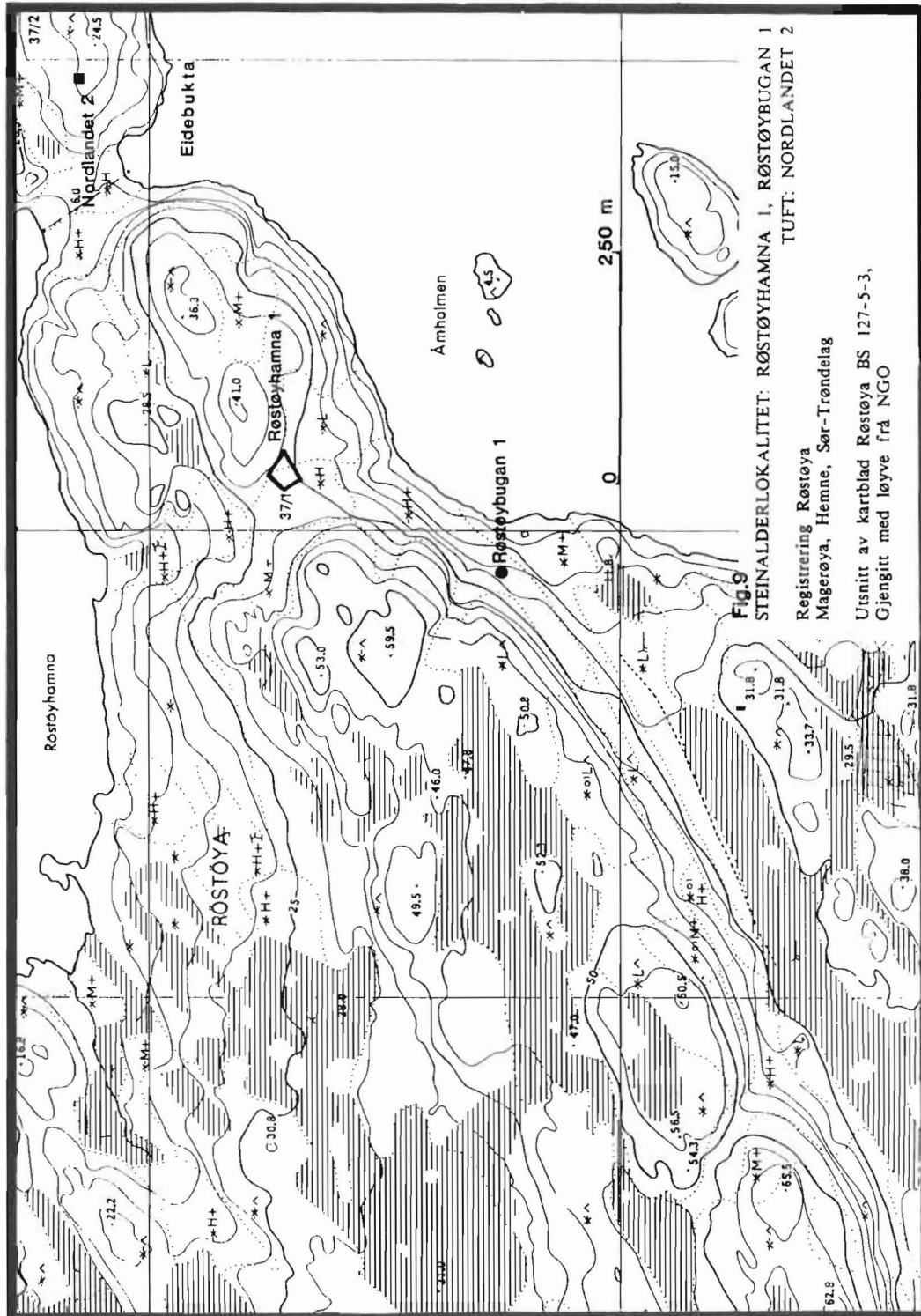
Mål: 4 (A-V) x 3 m (N-S).

Tuft 2 ligg orientert N-S, like NA for 1, A for bergflate. Ytterveggene kan følgjast i A og V, men er uklære i N og S, særleg i S der stein manglar heilt. I A-veggen syner ein tydeleg mura kant i fleire skift. Mellom tufta og bergflata finst ei grop. Prøvestikk tatt i gropa viste kvitgrå sand under 10 cm torv med trekol i botn.

Mål: 1. 3 m (SSA-NNV), br. 1 m (ANA-VSV).

Mellom tuftene er det ein del stein. Frå A-veggen, tuft 1 går ei steinrekkje vidare på skrå mot NV før ho dreier N-over. Vidare bøyer V-veggen av i rett

vinkel mot A. I enden ligg ei stor blokk. Noko stein ligg mellom blokka og N-veggen, tuft 1. Fordi strukturen er svært overgrodd er ytterveggene dårleg markerte, med unntak av A-veggen, tuft 2, som er godt synleg. Ein del stein ligg spreidd i det indre av strukturen.

UNIVERSITETET
I
TRONDHEIM
VITENSKAPSMUSEET
ARKEOLOGISK AVDELING

Gardsnavn

Gnr./Bnr.

MAGERØYA

37/1

Kommune

Fylke

Hemne

Sør-Trøndelag

Eigar(ar)

Det Kgl. Kommunal- og arbeidsdep.

Adresse

Adm. for friluft og naturvern, Oslo Dep.

STATOIL-prosjektet. Alternativ: RØSTØYA, 1987.

STEINALDERLOKALITET

Lok.navn: Røstøyhamna 1

Flyfoto: 5845 A 06

Tilvekstnr.: T.21182

Reg.v/ Jan G. Auestad, Øystein Geber, Anne-Brith Hatleskog

Dato: 30.08.87

ØK-kart: BS 127-5-3

Foto: Sv/hv: Arkivnr. 1946/23-26

Dias: Arkivnr. 42/III/31-34

H.o.h.: 25 m

Lokaliseringsoppgåver: Ca. 200 m SSA (172 °) for austre vik i Røstøyhamna og ca. 140 m NNV (380°) for nordre vik i Røstøybugan.

Terrengets art. Utsikt: NNV-SSA-gående flate mellom vik i austre delen av Røstøyhamna og nordre vika i Røstøybugan. Flata er avgrensa av høgdedrag i NA (41 m.o.h.) og V (59,5 m.o.h.). I A stig terrenget relativt bratt oppover mot høgdedraget, medan lendet i V stig slakt mot SV før det går brattare opp. Mot SSA hallar flata slakt nedover til ho går over i bergknausar/svaberg som fell bratt ned i Røstøybugan. Vegetasjon: Lauv- og barskog på flata; samt einerkratt og lyngvegetasjon. I kanten av flata i S, SV og V finst tett barskog. Skogen på flata blir opnare mot NA og NNV. Glissen furuskog på høgdedraget i A. Skogen stengjer for utsynet, men Trondheimsleia kan såvidt skimtast i N.

Mål/Utstrekkjing: Ca. 1024 m².

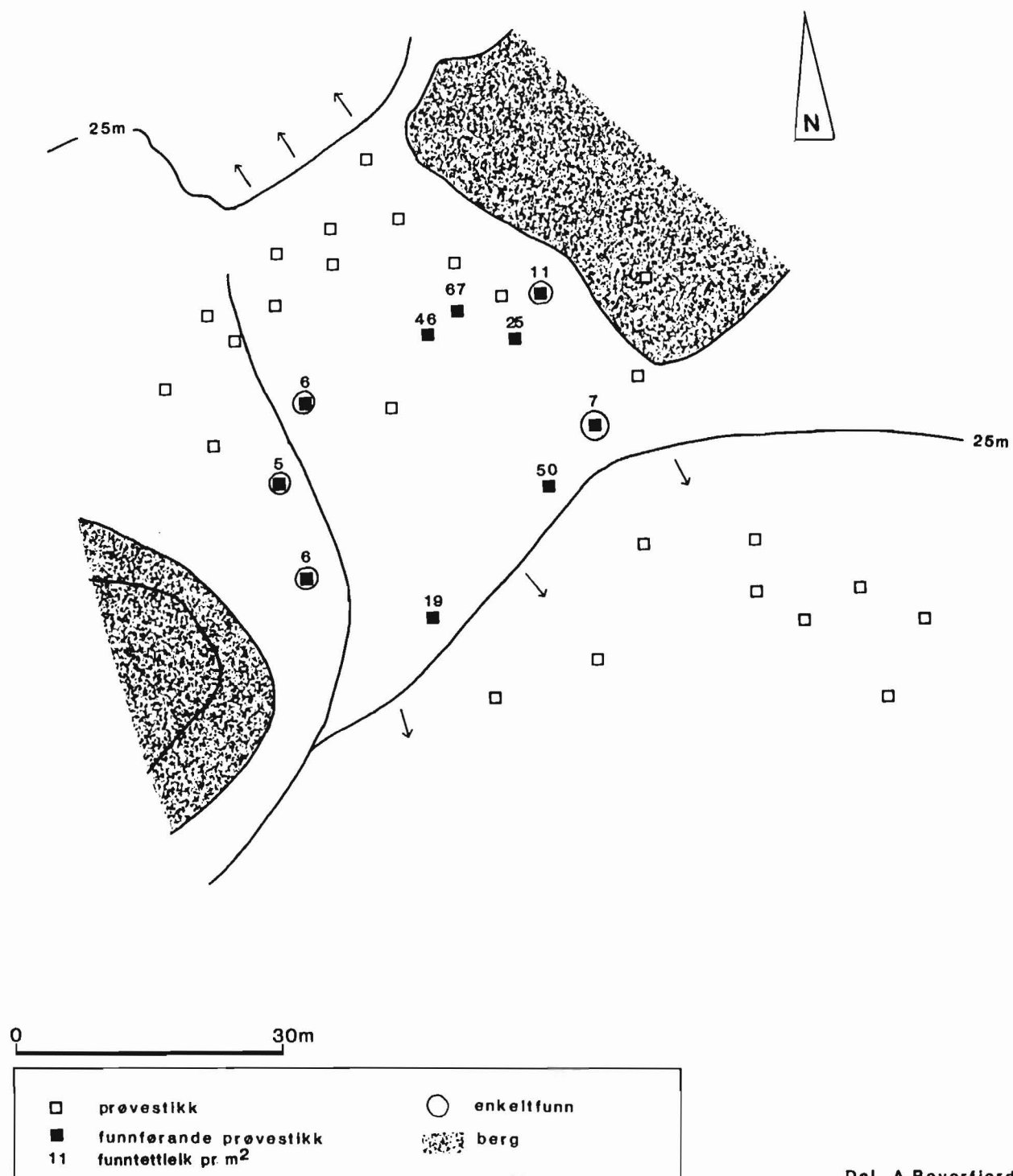
Skildring: Tilverka flint og trekol er påvist i 10 prøvestikk i søraustre delen av flata, som dannar eit eid mellom to bukter på 25 m koten. I tillegg er det funne emne av skifer (prøvestikk 10) og oker (prøvestikk 22). Funna er gjort i sandlag 13-40 cm under overflata, under 10-22 cm tjukk torv. Sandlaget inneheldt ein del trekol som varierte i farge frå brunt til gråsvart. Lokaliteten er avgrensa ved negative prøvestik i NV, N, A og SA. Ingen prøvestikk er sålda.

Funnmaterialet utgjer 26 artefakter; 24 avslag, 1 skrapar av flint, 1 emne av skifer.

Fig.10

Magerøya 37/1, Røstøyhamna 1

Prinsippskisse teikna 30.8.87 av A.B.Hatleskog

UNIVERSITETET I TRONDHEIM VITENSKAPSMUSEET ARKEOLOGISK AVDELING	Gardsnamn MAGERØYA	Gnr./Bnr. 37/1
	Kommune	Fylke
	Hemne	Sør-Trøndelag
	Eigar(ar)	
	Det Kgl. Kommunal- og arbeidsdep.	
	Adresse	
	Adm. for friluft og naturvern, Oslo Dep.	

Statoil-prosjektet. Alternativ: RØSTØYA, 1987.

STEINALDERLOKALITET

Lok.navn: Røstøybugan 1

Flyfoto: 5845 A 06

Tilvekstnr.: T.21183

Reg.v/ Jan G. Auestad, Anne-Brith Hatleskog

Dato: 26.08.87

ØK-kart: BS 127-5-3

Foto: Sv/hv: Arkivnr. 1945/32-34

Dias: Arkivnr. 42/III/18-20

H.o.h.: 15 m

Lokaliseringsoppgåver: Ca. 35,5 m VNV (320°) for NA-hjørnet av uthus i nordre vika i Røstøybugan, 25,8 m S (410°) for VNV-ASA gåande skar.

Terrengets art. Utsikt: SV-NA gåande flate avgrensa av høgdedrag i N og svaberg/knausar ved sjøen i ANA. Terrenget som stig slakt oppover mot SV, hallar nedover mot sjøen i NA og går bratt opp mot fjellfoten i NV. I SA fell lendet i avsatsar/trinn ned mot grasvakse, noko myrlendt daldrag. Vegetasjon: Glissen furuskog (lysopning rundt flata) med spreidde lauvtre, gras, mose, blåbærlyng og bregner. Skogen stengjer for utsynet, men Røstøybugan kan skimtast mellom trea i A.

Mål/Utstrekkjing: Ca. 159 m².

Skildring: Funn av tilverka flint og skifer i 9 prøvestikk i austre delen av flata. Funna er gjort i brun sand (sterkt kolblanda) 15-20 cm under overflata, under 10-18 cm tjukk torv. Tjue av 27 prøvestikk inneheldt trekol. Funnførande prøvestikk er tørr-sålda. Lokaliteten er avgrensa ved negative prøvestikk. Men trekolførekomst over mesteparten av flata tyder på større aktivitetsområde enn funnførande areal indikerer.

Funnmaterialet utgjer: 13 artefakter; 11 avslag, 1 skrapar av flint, 1 avslag av skifer.

UNIVERSITETET
I
TRONDHEIM
VITENSKAPSMUSEET
ARKEOLOGISK AVDELING

Gardsnamn

Gnr./Bnr.

MAGERØYA

37/1

Kommune

Fylke

Hemne

Sør-Trøndelag

Eigar(ar)

Det Kgl. Kommunal- og arbeidsdep.

Adm. for friluft og naturvern

Adresse

Oslo Dep.

STATOIL-prosjektet. Alternativ: RØSTØYA, 1987.

STEINALDERLOKALITET

Lok.navn: Røstøyåsen 1

Flyfoto: 5845 A 06

Tilvekstnr.: T.21184

Reg.v/ Jan G. Auestad, Anne-Brith Hatleskog

Dato: 22.08.87

ØK-kart: BS 127-5-3

Foto: Sv/hv: Arkivnr. 1944/37, 1945/1-2,7

Dias: Arkivnr. 42/II/73-75, 78

H.o.h.: 30 m

Lokaliseringsoppgåver: Ca. 200 m NNV (358°) for austre bukta i Marøysundet, 60 m VSV (298°) for Trp. E 2473 (59,36 m.o.h.).

Terrengets art. Utsikt: NNV-SSA gåande flate, VSV for Røstøyåsen, Trp. E-2473 (59,36 m.o.h.). Flata er avgrensa av ein kolle (35 m.o.h.) i SV og NNV-SSA gåande høgdedrag i A. Frå høgste punktet på flata hallar terrenget nedover i NV, N og SSA, men stig bratt opp mot kolle i SV, høgdedrag i A. Vegetasjon: planta granskog i SSA, glissen furuskog i V og A, tettare i N. Flata er overvaksen av mose, lyng, blåbærlyng og einer som veks i tette kratt, særleg i N og NA. Skogen stengjer for utsynet, men fjorden kan så vidt skimtast i V.

Mål/Utstrekking: ca. 550 m².

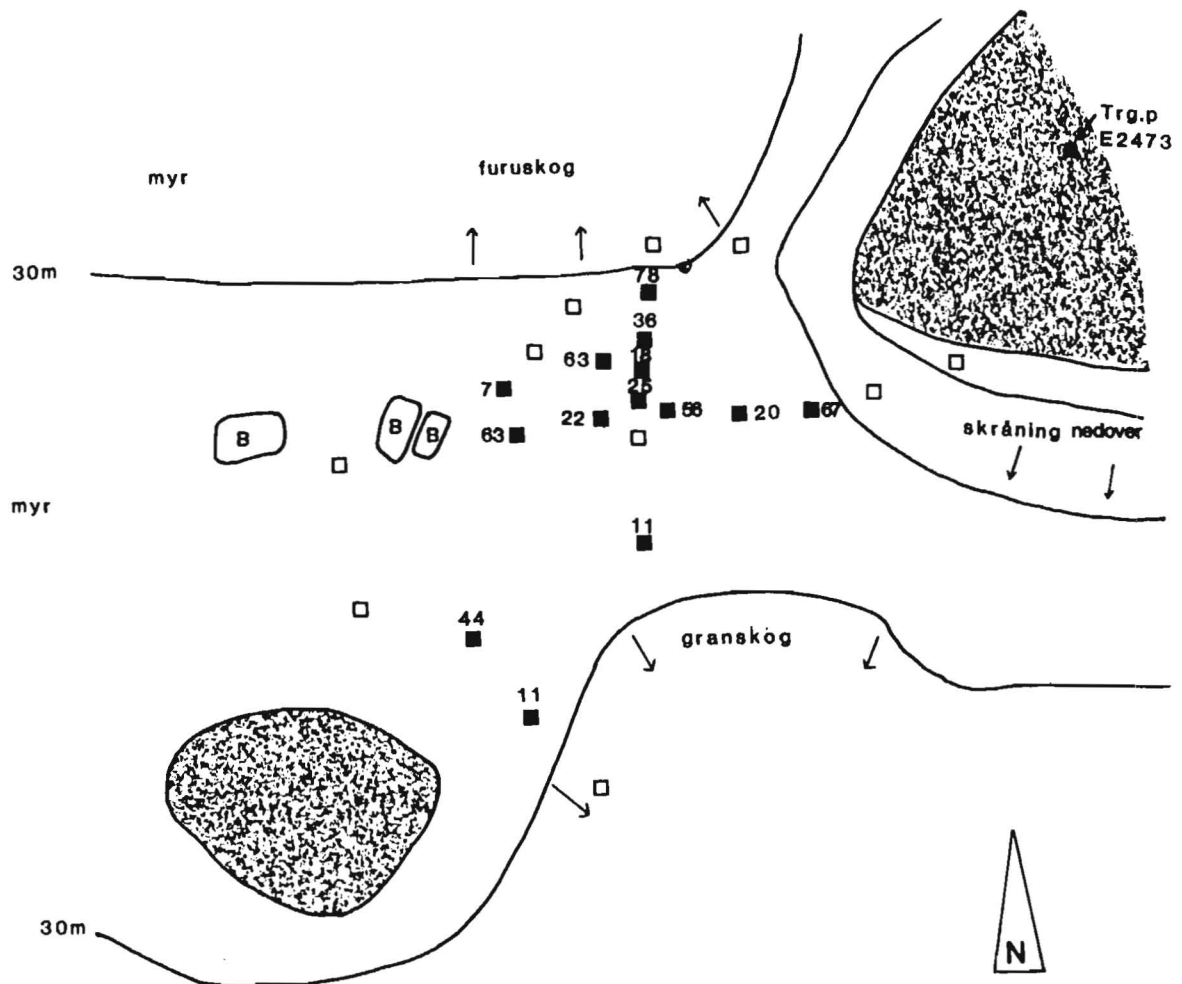
Skildring: Funn av tilverka flint i prøvestikk i nordre delen av flata som ligg mellom to bukter på 30 m koten. Fjorten av 24 prøvestikk var funnførande. Funna er gjort i kolhaldig sandlag, 19-26 cm under overflata. Funnførande prøvestikk er tørr-sålde. Lokaliteten er avgrensa mot N, A og V ved negative prøvestikk.

Funnmaterialet utgjer til saman 48 artefakter derav 47 avslag, 1 mikroflekk.

Fig.12

Magerøya 37/1, Røstøyåsen 1

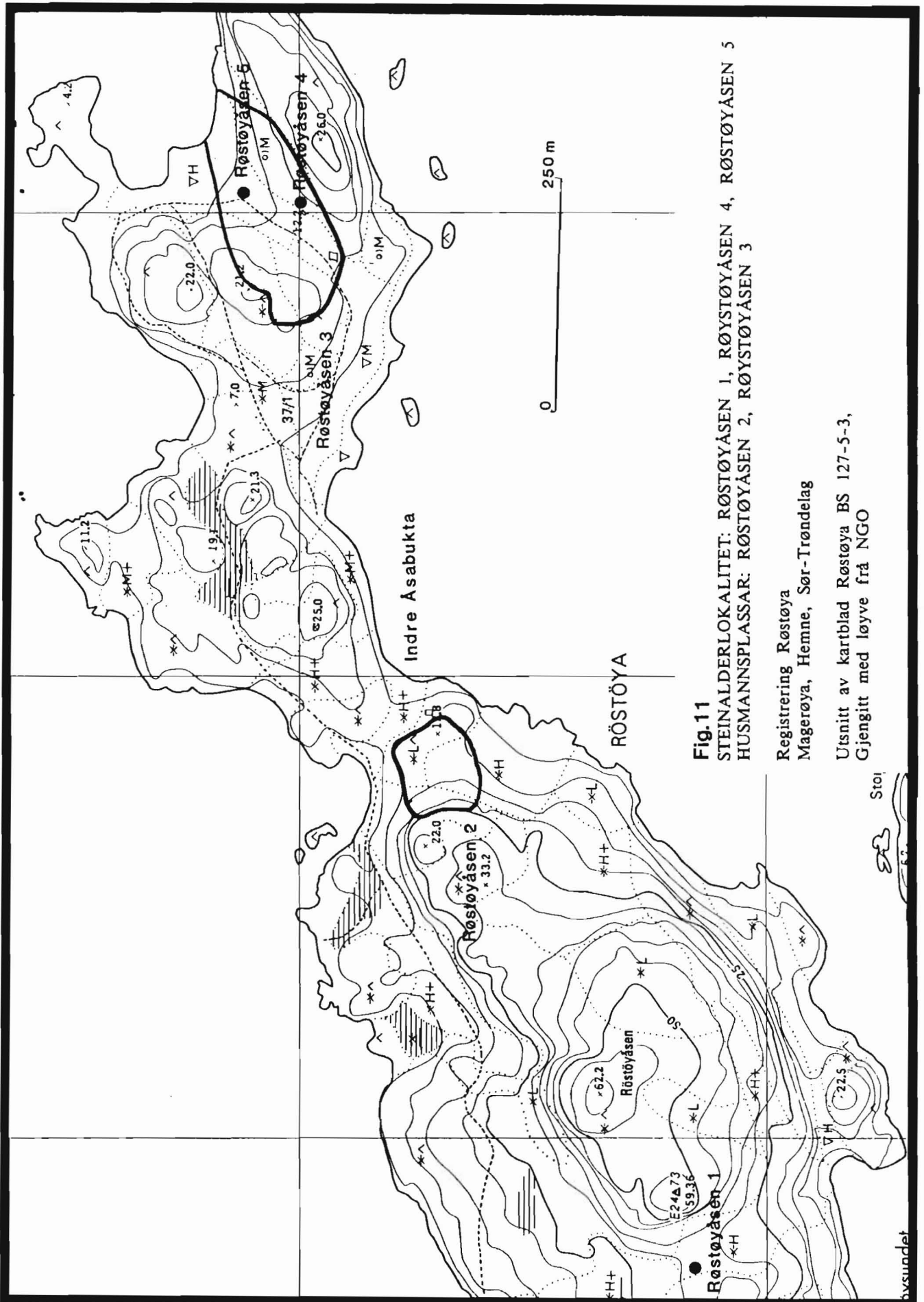
Prinsippskisse tsikna 22.8.87 av A.B.Hatleskog

0 30m

□	prøvestikk	berg
■	funnferende prøvestikk	B
25	funntetthet pr m ²	blokk

Del.A.Beverfjord

UNIVERSITETET
I
TRONDHEIM
VITENSKAPSMUSEET
ARKEOLOGISK AVDELING

Gardsnamn

Gnr./Bnr.

MAGERØYA

37/1

Kommune

Fylke

Hemne

Sør-Trøndelag

Eigar(ar)

Det Kgl. Kommunal- og arbeidsdep.

Adm. for friluft og naturvern

Adresse

Oslo Dep.

STATOIL-prosjektet. Alternativ: RØSTØYA, 1987.

SAMLING MED TUFTER, RYDNINGSRØYSER, HUSMANNSPlass

Lok.navn: Røstøyåsen 2

Flyfoto: 5845 A 06

Reg.v/ Jan G. Auestad, Anne-Brith Hatleskog

Dato: 14.08.87

ØK-kart: BS 127-5-3

Foto: Sv/hv: Arkivnr. 1943/30-37, 1945/1-5,11-14

Dias: Arkivnr. 42/II/31-42, 48-51

H.o.h.: 10-15 m

Lokaliseringsoppgåver: Struktur 1 ligg på A-sida av Røstøyåsen, 65,5 m NNv (376°) for eit markert nes som stikk ut i sjøen (indre Åsabukta) og 7,9 m SSV for toppen på ein bergknaus (12,8 m.o.h.).

Terrengets art. Utsikt: Området ligg V for vestlegaste eidet på søre utstikkar mot NA, A for Røstøyåsen. Flate på 10 m koten. Frå 10 m koten hallar lendet nedover mot sjøen i SA, og NV. Vegetasjon: Gran og furu veks på høgdedraget i V, medan det på bergknausen i V finst furu, rogn, bjørk, einer og lyng. På flata er det planta gran. Her veks også einer. Fritt utsyn over Marøysundet mot Marøya i SSV, Aunkammen i S, Hellansjøen i SSA og Gussøya i SA.

Mål/Utstrekkjing: 75 x 65 m.

Skildring:

Struktur 1: (truleg rydningsrøys) har ei uregelmessig form. Søre delen er halv-sirkelforma. Avgrensa av ei A-V gåande linje i N, som mot V går ut i ein trekant. Strukturen er lagt opp inn til bergknausen (12,8 m) og har eit 2,5 (A-V) x 1,5 (N-S) m ovalt søkk i austre delen; ca. 0,7-0,9 m djupt. Mesteparten av steinen i strukturen er overgrodd av mose. Han er bygd av 0,2-0,4 m store steinar/blokker, er klart markert, men lite synleg i terrenget p.g.a. den planta granskogen som veks relativt tett. Høgd: 1,5 - 2 m i S..

Struktur 2: Steinvoll lagt opp langs knausen frå S1 mot N. Vollen er ca. 16,5 m lang (N-S) og 1,5 m brei, før han bøyer av mot ANA. Her 6,8 m lang, derav 3,8 m som er 3 m brei og 3 m som er 1,5 m brei (siste 3 m). Klart markert.

Struktur 3: Steinvoll, ligg kring 21 m NV for S2, er 18,3 m lang (NNA-SSV) og

frå 2-2,75 m brei. Klart markert.

Struktur 4: Steinvoll som ligg 1,5 m VNV for S3. Han er 18,1 m lang; dei første 10 m parallell med S3, dei siste 8,1 m gjer han ein sving mot N. Kring 2-2,75 m brei. Klart markert.

Struktur 5: Røys som ligg 1,5 m NA for S4, rundt eit framspring på 10 m-koten, der flata hallar ned mot eidet. Ho er ca. 7 m i diameter (NA-SV)
Høgde: ca. 2 m.

Struktur 6: Steinvoll som ligg 4,6 m V for S5, i nordre kanten av flata. Mål: 17,6 m lang (A-V). Tilvaksen av lyng, gras og bregner, og av den grunn uklart markert i vestre delen. Kring S3-6 veks furu og bjørk. På grunn av skogen er strukturane lite synlege i terrenget.

H.o.h.: 15-20 m

Lokaliseringsoppgåver: Struktur 8 (Tuft 2) ligg ca. 40 m SSA for punktet der 15 og 20 m-kotane skjer kvarandre, A for høgdedrag (22 m.o.h.).

Terrengets art. Utsikt: Skråning med mindre flater i ulike nivå (15 og 20 m kotane). Terrenget hallar nedover mot flate med røyser (S1-6) i A og vik i N.
Vegetasjon: Furutre og einerbusker veks i austre kanten av nederste flata (15 m kotene), ellers utgjer vegetasjonen gras, lyng, blåbærlyng. Frå staden er det utsyn mot Nordlandet og Hitra i NNA, austre husmannsplass (Røstøyåsen 3) og Åførskaget i A.

Skildring:

(Tuft 1)

Struktur 7: Tuft ligg 37 m SV for S6 (målt til NA-hjørnet) i skråninga mellom flate på 10 m kotene og lita flate på 15 m kotene (A for høgdedrag 22 m.o.h.) Tufta er tilnærma kvadratisk, lagt opp av stein. Mål: 4 x 4 m (VNV-ASA). Er noko utrasa mot A. Svært tilgrodd av lyng, blåbærlyng og gras, og av den grunn dårleg markert og lite synleg i terrenget.

(Tuft 2)

Struktur 8: Tuft, som ligg 6 m SSV for S7 (målt til NA-hjørnet), har restar etter ståande murar. Stor stein ligg i vestre veggen. I sørveggen er steinen oppmura i fleire skift. Mål: L. 8,5 m (N-S), br. 4,6 m br. (A-V), h. ca. 0,5 m i SV.

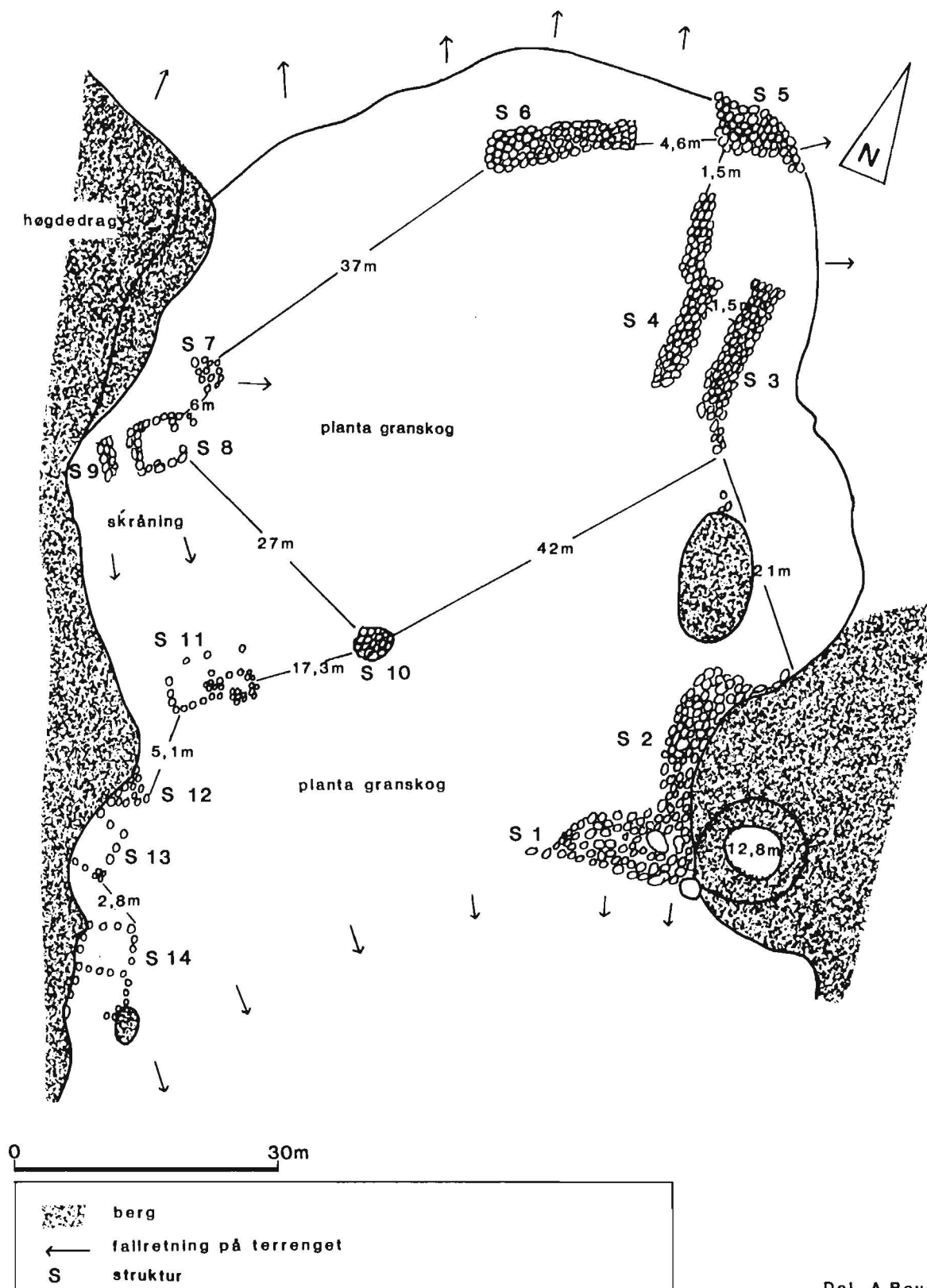
(Tuft 3)

Struktur 9: Firkanta steinsamling, truleg tuft, ligg 1 m V for, på lita flate ovanfor S8 (tuft 2) og 4 m A for bergvegg som går bratt oppover mot høgdedraget. Tufta er tilgrodd av mose, lyng, blåbærlyng og einer i vestre delen, medan stein lagt opp i fleire skift er synleg i austre delen. Mål: 3,1 (N-S) x 3,5 m (A-V).

Fig. 13

Magerøya 37/1, Husmannsplass, Røstøyåsen 2

Prinsippskisse teikna 14.8.87 av A.B.Hatleskog

(Tuft 4)

Struktur 10: Steinsamling, mogleg tuft, ligg 27 m SA for SA-hjørnet av S8, 42,3 m SV (246°) for søre enden av S3 i austre kanten av ei grasvaksen open flate i planta granskog. Lendet stig oppover mot V. Steinsamlinga er tilnærma kvadratisk på form, men utrasa mot V. Overgrodd av mose. Mål: 4 (NNV-SSA) x 3,7 m, ca. 0,5 m høg i S. Større stein i hjørna, mindre i midten (0,2-0,4 m stor). Klart markert unntatt i V, p.g.a. utrasing. Lite synleg på grunn av tett granskog. Det veks einer og gran tett inntil tufta i N, A og S. Frå staden kan ein såvidt skimta fjorden mellom trea i SA.

(Tuft 5)

Struktur 11: Tuft? ligg 17,3 m VSV for S10, på same flata. Struktura utgjer enkle steinar lagt på rekkje i eit rektangel. Omlag midt på sørveggen finst ei større steinsamling med mosegrodde steinar. Stein manglar i NV-hjørnet, og det er umogleg å følgja vegglinja her. Bortsett frå steinsamlinga i sørveggen er struktura lite synleg i terrenget. Han er tilvaksen av gras og derfor dårleg markert. Rundt struktura veks einer. Eit grantre står omlag midt i struktura. Mål: L. 13,1 m (ANA-VSV), br. 6,6 m (NNV-SSA). Vestre og nordre vegg er ufullstendige.

Struktur 12: Steinsamling (fundament for hus?) ligg 5,1 m SSV for S11. Ho er lagt opp inn til ein bergknaus, og utgjer 1 lag stein. Den nordre vegg er uklar, men stein kan følgjast i aust- og sørveggen. Struktura er tilvaksen av gras og steinen er mosegrodd. Einerbuskar veks langs kantane og i sentrum. Uklart markert og lite synleg. Mål: 3,8 (N-S) x 3 (A-V) m.

Struktur 13: Steinsamling (fundament for hus?) ligg i tilknytning til, (SV for) S12, og er på same vis lagt opp av stein inn til bergknausen. Overvaksen av gras. Vegglinjene er uklart markerte i N og S, men i A kan ei steinrekkje følgjast. Stein ligg i fleire lag i SA og her er veggjen noko utrasa. I NV-hjørnet og langs S-veggen veks einer. Mål: L. 5,1 m (NNA-SSV), br. 2 m (VNV-ASA).

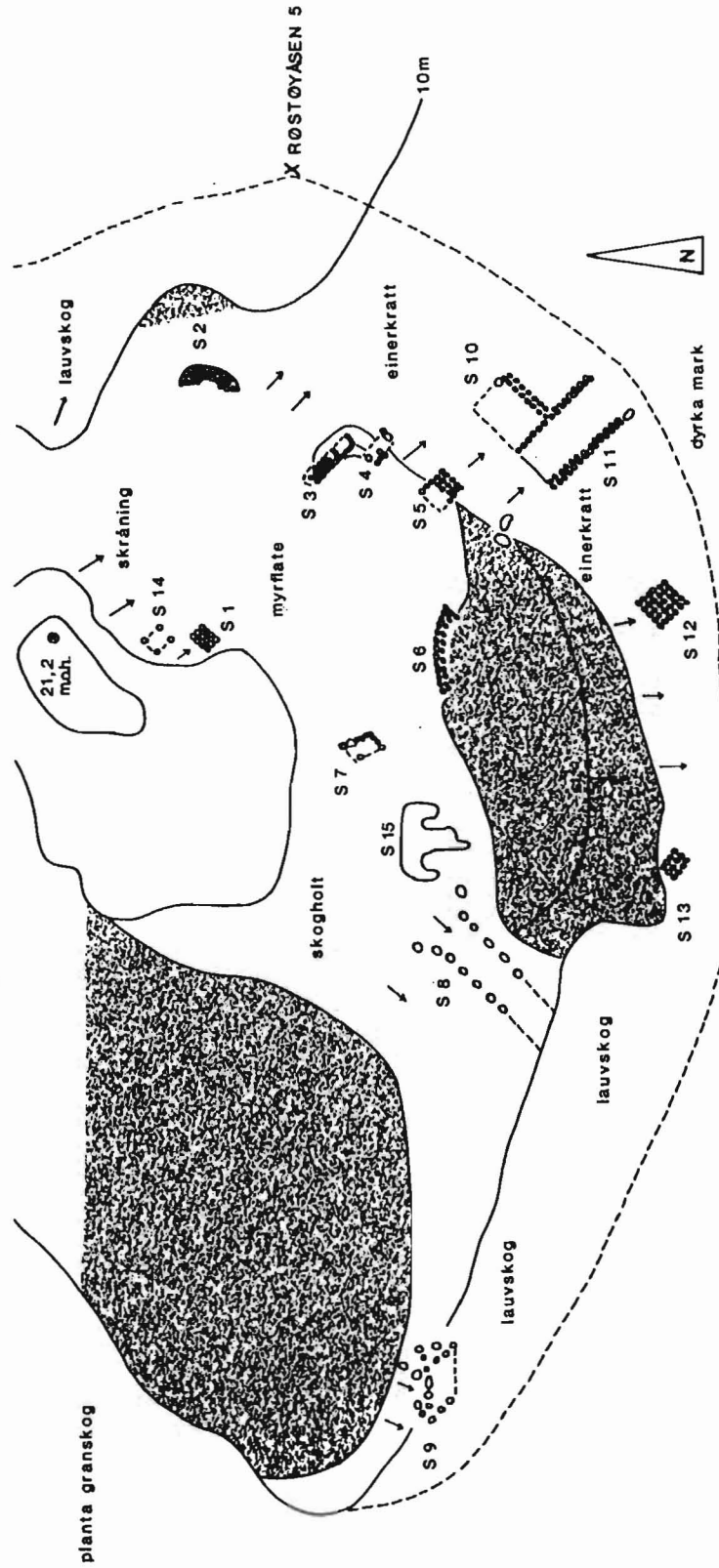
Struktur 14: Steinsamling (fundament for hus?) ligg 2,8 m SV for S13 (målt til NA-hjørnet); 1,5 m til NV-hjørnet. Utgjer 1 lag stein lagt opp inn til bergknaus. Struktura er rektangulær på form med opning mot SV. I SV-delen ligg fleire 0,4-0,5 m store steinar/blokker; mindre stein er lagt inntil bergknaus i SA. Svært tilgrodd av gras. Langs aust- og nordveggen veks einer, medan einer og furu finst i V. Lite synleg og dårleg markert. Planta granskog A for S14. Mål: L. 5,1 m (NNA-SSV), br. 3 m (ANA-VSV).

Tillegg: omlag 5 m V for SV-hjørnet av S14 går eit steingjerde nedover mot sjøen i SV, som er lagt opp i fleire lag stein. NB! S10-14 kan vera rydningsstein.

Fig. 14

Magerøya 37/1, Husmannsplass, Røstøyåsen 3, vestre delen

Prinsippskisse teikna 24.8.87 av A.B.Hatleskog

Original målestokk 1: 500

- berg
- fallretning på terrenget
- S struktur
- grænse mot dyrka mark

UNIVERSITETET
I
TRONDHEIM
VITENSKAPSMUSEET
ARKEOLOGISK AVDELING

Gardsnamn

Gnr./Bnr.

MAGERØYA

37/1

Kommune

Fylke

Hemne

Sør-Trøndelag

Eigar(ar)

Det Kgl. Kommunal- og arbeidsdep.

Adm. for friluft og naturvern

Adresse

Oslo Dep.

STATOIL-prosjektet. Alternativ: RØSTØYA, 1987.

**SAMLING TUFTER, RYDNINGSRØYSER, STEINGJERDER,
HUSMANNSPASS**

Lok.navn: Røstøyåsen 3, (omr. 1 - vestre delen)

Flyfoto: 5845 A06

Reg.v/ Øystein Geber, Anne-Brith Hatleskog

Dato: 24.08.87

ØK-kart: BS 127-5-3

Foto: Sv/hv: Arkivnr.: 1945/8-27, 35-37, 1946/0-2

Dias: Arkivnr.: 42/II/80-84, 42/III/1-14

H.o.h.: 10-15 m

Lokaliseringsoppgåver: Husmannsplassen ligg lengst A på søre utstikkar mot NA på Røstøya, mellom bergknaus i NV og høgdedrag i SA. Samlinga med strukturar ligg fordelt på 2 ulike stader kring myrflate A for bergknaus (vestre delen), og i skråninga NV for høgdedrag (26 m.o.h.)(austre delen).

Terrengets art. Utsikt: A-V gåande flate som er avgrensa av NA-SV gåande bergknaus i N og NV. Frå flata skrar terrenget slakt nedover mot dyrka mark (i eidet mellom 2 viker i NA og SV) i A, SA og S. I SV går flata over i knausar som fell bratt ned mot enga. I V skrar terrenget nedover mot eit nytt dyrka eid mellom viker i N og S. Flata, som for det meste er myrlendt, er overvaksen av gras og lyng, men her finst også spreidde einerbuskar. Blandingsskog med bar- og lauvtre finst i NA, medan einer og enkelte lauvtre veks i tette kratt i kanten av flata ned mot dyrka mark i S, SA og A. Lauvskog i V og SV. Fritt utsyn mot Gjengstø i ANA, Gussøya i SSA, Marøya i SSV, og fastlandet med Almlia i SV

Skildring: Samlinga utgjer 15 ulike strukturar; 5 tufter, 4 rydningsrøyser og 2 steingjerder, som ligg rundt kanten av flata samt i skråningane nedanfor.

Struktur 1: er ei kvadratisk steinsamling (truleg fundament for hus) som ligg i NV-kanten av flata, ca. 18,5 m S (200°) for toppen av ein bergknaus (21,2 m.o.h.). Samlinga er lagt opp av 0,2-0,5 m store steinar/blokker i opp til 3 skift (SA-hjørnet). Noko stein ligg inntil strukturen i SV. Tilgrodd av gras, lyng og blåbærlyng i N og A, einer i V. Eit bjørketre står ca. 4 m NA for SA-hjørnet av strukturen. Strukturen er uklart markert, særleg i A og N, men syner godt att i terrenget. Mål: 2,8 (ANA-VSV) x 2,6 m (SA-NV). Kring 0,5 m høg.

Struktur 2: (rydningsrøys?) ligg på eit framstikkande nes mot NNA, 31 m A (92°) for S1 (målt frå SA-hjørnet). Røysa er lagt opp i ein halvsirkel på berget av vesentleg mindre rydningsstein. Men i A finst fleire større blokker. Mesteparten av steinen er dekt av mose. Røysa er tilgrodd langs kantane av gras, krekling og pors. Lauvtre (bjørk og selje) veks NNA og SSA for røysa. Frå røysa stig terrenget oppover mot bergknausen (21 m.o.h.) i NNV, og hallar nedover mot dyrka mark i ASA. V for sentrum av røysa er eit søkk der det veks einerkratt og ei selje. Røysa kan tenkjast å vera ei øydelagt gravrøys. Mål: d. 5,2 m, br. 2,6 m (N-S), h. 0,4 m.

Struktur 3: er ei kvadratisk steinsamling (rydningsrøys el. tuft?) som ligg på ein knaus i austre delen av flata, 18 m A (50°) for S2 (målt til NV-hjørnet). Strukturen er lagt opp av 0,1-0,4 m store steinar/blokker, som i S og A ligg i opptil 4 skift. Det er vanskeleg å avgrensa veggene p.g.a. dårleg markering, spesielt austveggen. I nordveggen kjem knausen fram slik at det blir brot på vegglinja. Strukturen er tilgrodd langs kantane av mose og blåbærlyng. I N, A og SA veks einer i tette kratt. Det ligg mykje småstein i vestre delen som truleg er påkasta rydningsstein. Strukturen er godt synleg frå V. Mål: L. 7,6 m (VNV-SAS), br. 2,2 m (N-S).

Struktur 4: Steinsamling ligg 8 m SA for S2 (målt til NV-hjørnet) i kanten av flata. Stein er lagt opp inntil ein liten knaus. Strukturen er svært tilgrodd i vestre delen av gras, lyng, krekling og pors, men 0,6 m store steinar/blokker stikk i dagen i søre delen. Einerkratt dekkjer store delar av steinsamlinga i A og av den grunn lar forma seg vanskeleg bestemma. Mål: L. 3,8 m (VNV-ASA), br. 1,8 m (N-S), ca. 0,4 m høg i S.

Struktur 5: Tilnærma kvadratisk steinsamling (mogleg fundament for hus) ligg 11,5 m SSV (239°) for S4 (målt til NA-hjørnet) i SA-kanten av flata. Samlinga er lagt opp i inn til 3 skift av 0,6 m store blokker. Innanfor murane finst stein frå 0,1 m til 0,4 m stor. Veggene i S og A er godt synlege og klart markerte, medan vestveggen er overvaksen av einer. Kring 1,9 m innanfor sørveggen er strukturen dekt av mose, tyttebærlyng og einer. Av den grunn er vestveggen vanskeleg å følgja. Rundt strukturen veks einer i tette kratt. Mål: 4,3 m SA-NV, 3,4 m SV-NA, 3,1 m NV-SA, ca. 0,6 m høg.

Struktur 6: Halvsirkelforma røys med 0,2-0,5 m store steinar/blokker (truleg rydningsrøys) ligg inntil ein knaus ca. 15 m VNV for S5, i SV-kanten av flata. I N og NA er stein lagt opp i 3 skift. Røysa er svært overgrodd langs kantane av blåbærlyng og pors. Frå knausen der røysa ligg, hallar lendet bratt ned mot dyrka mark i SA. Det veks ein del einer SA for røysa. Røysa er godt synleg, men dårleg markert. Mål: L. 9 m (A-V), br. 2 m (SV-NA), h. 0,6 m.

Struktur 7: Tilnærma rektangulær steinsetjing (mogleg tuft) ligg i kanten av myrdrag i SV-delen av flata. Austre veggen er godt synleg. Her finst 2 ca. 0,7-1,0 m store blokker. Veggene i S og V er vanskelege å følgja, fordi strukturen er overvaksen av gras, lyng og blåbærlyng. Strukturen er lite syleg og heller

dårleg markert. Mål: 4,2 m (SSA-NNV), 2,5 m (NA-SV), 3,6 m (NNV-SSA), 2,3 m (NA-SV). Alle måla er indre mål.

Struktur 8: To parallelle steinrekkjer (steingjerder?) ligg i skråninga SV for flata. Den nordre steinrekkja ligg 25,5 m VSV (28°) for NV-hjørnet av S7 og den søre steinrekkja 20,5 m SV (270°) for SA-hjørnet av S7. Dei er lagt opp av 0,5 m store blokker som er dekte av mose. L.: uviss.

Struktur 9: Rektangulær steinsetjing (tuft?) som ligg 49,5 m V (304°) for prøvestikk 11 (struktur 8) på ei lita flate nedanfor (SV for) ein knaus. Flata hallar nedover mot eit oppdyrka eid i NV med planta granskog. Vegetasjon: lauvskog, einerkratt, blåbærlyng og mose. Frå staden er det utsyn mot sjøen og Røstøyåsen i VSV. Strukturen har klare vegglinjer (steinrekkje) i N og V, men det er vanskeleg å følgja veggen i A. I nordveggen finst fleire 1,0 m store blokker. Strukturen er overgrodd av blåbærlyng og mose, men enkelte stein stikk i dagen, slik at det er mogleg å følgja vegglinjene i N og V. Søre delen av strukturen er overvaksen av einer og det er uråd å påvisa noka vegglinje her. Nedanfor SV-hjørnet ligg ei lita mosegrodd steinsamling som truleg har tilknytning til strukturen. Mål: 7,8 m (NV-SA), 6,2 m (SV-NA), 3,8 m (SA-NV).

Struktur 10: Rektangulær steinsamling (truleg tuft) ligg i SA-skråninga nedanfor myrflata, 8,3 m ASA for S5 i dyrka mark. Ho er mura av 0,15-0,5 m store steinar/blokker i inn til 3 skift. Muren er øydelagt i sørveggen og i SA-kanten er han rasa ut (mot S). Innanfor murane er tufta overvaksen av gras og mose og i SV veks einerbuskar. Langs N-veggen finst tette einerkratt og han er derfor vanskeleg å følgja. Eineren veks i tette kratt også A og V for tufta. Mål: 8,3 (NA-SV) x 7 m (NV-SA), h. 0,9 m i S. Eit 7,3 m langt steingjerde går ut frå vestveggen mot dyrka flate i SA. Det er mura i 4 skift i søre delen.

Struktur 11: Steingjerde som ligg parallelt med, 6,3 m SV for S10 i same skråninga ned mot dyrka flate. SSV for gjerdet skrar terrenget nedover mot vik ved sjøen i S. Steingjerdet er mura av 0,2-0,6 m store steinar/blokker i opptil 4 skift. Lengst N finst berre eit lag stein. Ved S-enden er ei 0,75x0,5 m stor blokk. L. 14,3 m (NV-SA), br. 1,2 m i S.

Struktur 12: Tilnærma kvadratisk steinsamling (tuft el. rydningsrøys?) i skråninga SA for myrflata, A for ein framstikkande knaus i kanten av dyrka mark, 24,6 m V for S11. Frå S11 hallar lendet jamnt nedover mot vik ved sjøen i S. Samlinga er lagt opp av 0,2-0,7m store steinar/blokker. Ein stor del av steinen er dekt av mose og langs kantane i A, SA, V og SV veks einer. Vidare er strukturen tilgrodd langs kantane av lyng, mose og gras, og av den grunn er han dårleg markert. Godt synleg i terrenget. Mål: 5,3 (SA-NV) x 4,8 m (SV-NA), h. 0,7 m.

Struktur 13: Tilnærma kvadratisk steinsamling som ligg 3,4 m V for S12, rett S for framstikkande bergknaus i kanten av dyrka mark, der terrenget hallar nedover mot vik ved sjøen i S. Strukturen er lagt opp av 0,2-0,6 m store steinar/blokker og i S-veggen finst muring i 3 skift. Berre i SA-delen ligg stein i dagen. Strukturen er ellers overvaksen av gras, mose, lyng og blåbærlyng. Tett inntil kantane i NA og SV finst einerkratt, medan lyng veks i S og N. Strukturen er dårleg markert, men syner relativt godt igjen i terrenget. Mål: 2,6 (SV-NA) x 3,3 m (NNV-SSA), h. 0,6m.

Struktur 14: Kvadratisk tuft(?) orientert NNV-SSA/ANA-VSV, ligg i NA-kanten av myrflata, 1,5 m NNV for S1 i hellinga mellom bergknaus (21,1 m) og myrflata. Strukturen er svært overvaksen av mose og lyng, men i NA-delen stikk

fleire 0,4 m store steinar/blokker fram i dagen. Vegglinjene i andre delar av struktkuren er vanskelege å følgja, men stein finst under torvdekkjet (sondering med jordbor). Langs kanten i A veks einer og i SA står ei stor bjørk. Strukturen er lite synleg i terrenget. Mål: L. 4 m (NNV-SSA), br. 2,5 m (ANA-VSV).

Struktur 15: syner att i lendet som forseinkingar med markerte vollar (hesteskoforma) med opning mot S. Utgjer kanskje 2 tufter (dobbeltuft) med ein felles langvegg. S 15 ligg 10,8 m SV for NV-hjørnet av S7, i SV-kanten av myrflata. Terrenget S for S 15 hallar nedover mot dyrka mark. I V finst lauvskog (lite holt). Markerte vollar i N og N-S gåande fellesvegg. (sjå skisse). Enkelte store steinar ligg i dagen i austveggen til austre tuft (1), likeeins i vestveggen til vestre tuft (2). Vidare kan stein følgjast under torvdekkjet (sondering med jordbor) heile vegen rundt forseinkingane. Både vollane og forseinkingane er overgrodde av mose, lyng og einer. I N-delen av tuft 2 står 2 store bjørketre. Strukturen er dårleg markert og lite synleg. Prøvestikk tatt i forseinkingane inneheldt trekol.

Mål:

Tuft 1:

5,3 (N-S) x 5,3 (A-V)m	ytre mål
3,2 (N-S) x 1,3 (A-V)m	indre mål
h. 0,2-0,4m	

Tuft 2:

9 (N-S) x 5 (A-V)m	ytre mål
6,5 (N-S) x 1,7 (A-V)m	indre mål.
h. 0,2-0,4 m	

UNIVERSITETET
I
TRONDHEIM
VITENSKAPSMUSEET
ARKEOLOGISK AVDELING

Gardsnamn

Gnr./Bnr.

MAGERØYA

37/1

Kommune

Fylke

HemneSør-Trøndelag

Eigar(ar)

Det Kgl. Kommunal- og arbeidsdep.

Adm. for friluft og naturvern

Adresse

Oslo Dep.

STATOIL-prosjektet. Alternativ: RØSTØYA, 1987.

**SAMLING MED TUFTER, RYDNINGSRØYSER, STEINGJERDE, NAUSTTUFT OG
BÅTOPPTREKK,
HUSMANNSPASS**

Lok.navn: Røstøyåsen 3 (omr. 2, austre delen)

Flyfoto: 5845 A06

Reg.v/ Jan G. Auestad, Anne-Brith Hatleskog

Dato: 28.08.87

ØK-kart: BS 127-5-3

H.o.h.: 0-12,2 m.o.h.

Terrengets art. Utsikt: NV-SA gåande skråning mellom (NV for) A-V-gåande høgdedrag (26 m.o.h.) og dyrka eid mellom 2 viker. Frå høgste punktet på eidet (12,2 m.o.h.) hallar lendet ned mot vik ved sjøen i SV og mot vik i NA. Vegetasjonen i skråninga utgjer gras, mose, lyng, blåbærlyng og einerbuskar. I grensa mellom skråninga og dyrka mark veks einer i tette kratt. På toppen av høgdedraget finst ei klynje furutre. Frå området er det vidt utsyn mot Nordlandet og Hitra i NNA, Gussøya i S, Marøya i SSV, Almlia i SV og Marøysundet med Røstøyåsen i V.

Skildring: Samlinga utgjer 10 strukturar, derav 3 tufter, 4 rydningsrøyser, 1 nausttuft, båtopptrekk og steingjerde.

Struktur 1: Ståande murar etter hus (avmerka på ØK-kartet- 12,2 m.o.h.) ligg i kanten av dyrka mark i NNV, der terrenget begynner å halla nedover mot vik ved sjøen i NA. Veggene er mura av 0,2-0,5 m store steinar/blokker i 4-5 skift som er opp til 1,4 m høge (høgst i A). Framleis ligg fleire tverrbjelkar av tre tvers over tufta/ruinen, frå N-veggen til S-veggen. V-veggen er noko utrasa mot dyrkamarka/enga. Veggene er overgrodde av gras og mose.

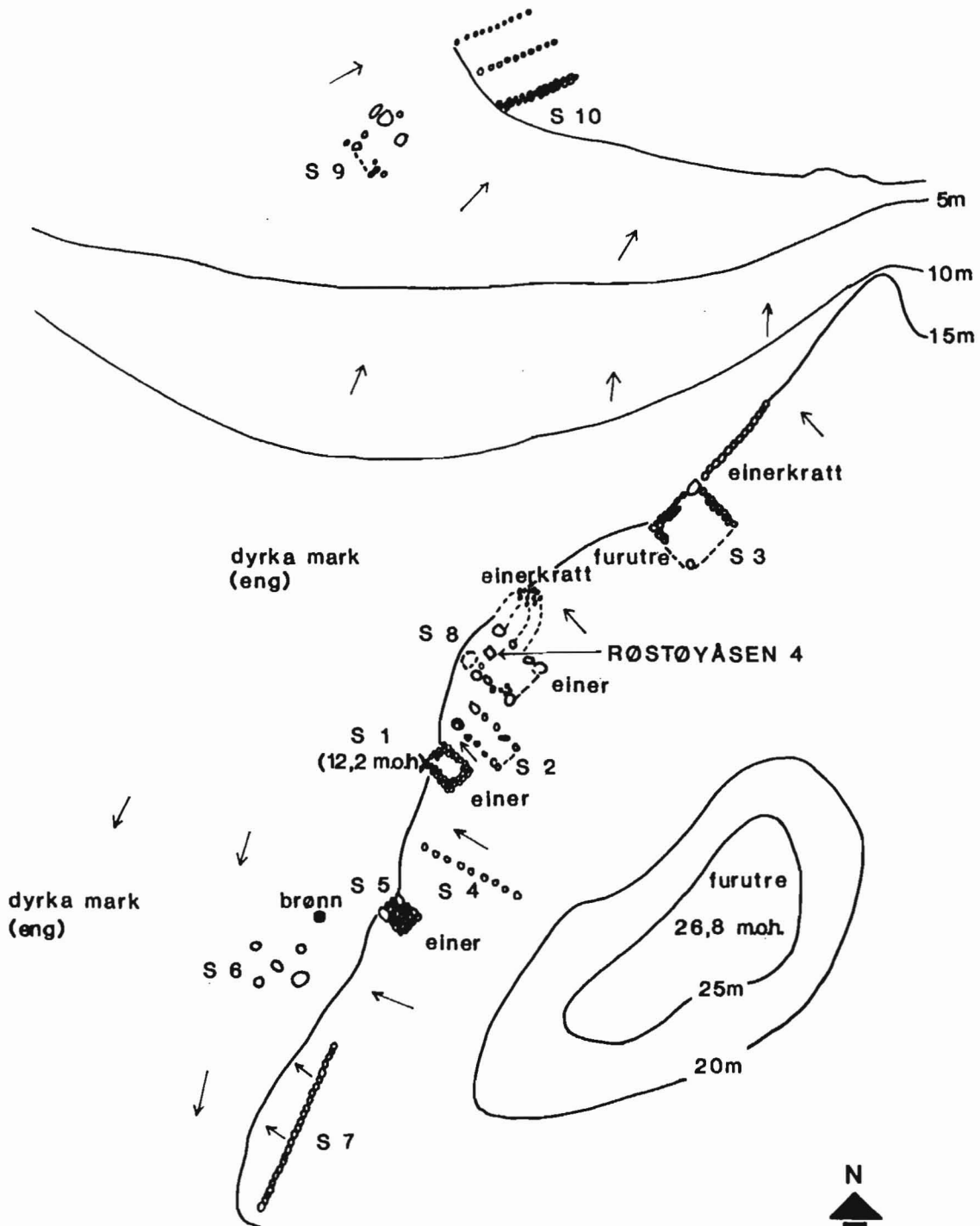
Mål: 2,7 (NV-SA) x 2,6 m (NA-SV) - indre mål

5,1 (NV-SA) x 3,6 m (NA-SV) - ytre mål

Fig. 15

Magerøya 37/1, Husmannsplass, Røstøyåsen 3

Prinsippskisse teikna 25.8.87 av A.B.Hatleskog

Original målestokk 1: 500

→ fallretning på terrenget
S struktur

Del. A.Beverfjord

Struktur 2: Rektangulær tuft orientert NV-SA/SV-NA, ligg 2 m NNA for N-hjørnet av S1, i kanten av dyrka mark. Her skrår lendet svakt nedover mot N og V. Veggene/vegglinjene utgjør opplagt stein i 1 lag, svært overgrodd av gras. Berre ein og annan stein stikk fram i dagen. I V-hjørnet ligg ei 0,7x0,5x0,35 m stor blokk oppå si anna blokk som måler 0,85x0,6x0,25 m. I N-hjørnet finst også ei 0,6x0,6x0,3 m stor blokk. Tufta ligg i NV-hellande lende. Av den grunn har ein truleg lagt opp blokkene i N- og V-hjørna for å jamna ut høgdeskilnaden. Innanfor dei steinsatte vegglinjene finst ei grasvaksen flate. Tett inn til tufta i N, V og S veks einer i tette kratt. Lett synleg i terrenget, men veggene er dårleg markerte unntatt i NV. Mål: 8 m (NV-SA) x 4 m (SV-NA), ytre mål. Eit flintstykk blei funne ca. 12 cm under overflata i prøvestikk tatt inne i tufta (Røstøyasen 4).

Struktur 3: Rektangulær tuft orientert NV-SA/SA-NA, ligg i NV-hellinga ned mot dyrka mark som skrår nedover mot vik i N, omlag 40 m NA (60°) for S1 (målt fra V-hjørnet til S-hjørnet). Tufta har låge steinveggar mura i 2 skift av 0,2-0,8 m store steinar/blokker. Dei største blokkene utgjør hjørnesteinane i nordvestre vegen. I tillegg finst enda ei stor blokk midt i N-veggen. Tre av veggene er lett synlege og klart markerte, men SA-veggen er banskeleg å sjå p.g.a. at han er svært overgrodd av gras, mose og lyng. Flata innanfor murane er grasvaksen med enkelte innrasa stein frå murane. Skråninga er elles tilvaksen med einerkratt. S for tufta veks furutre. Frå staden er det fritt utsyn mot Nordlandet, Trondheimsleia og Hitra i N og NA.

Mål:

3,9 (NV-SA) x 5 m (NA-SV) indre mål

7,4 (NA-SV) x ca. 8 m (NV-SA) ytre mål

Veggene varier i breidde frå 0,7 til 1,0 m. St.h. 0,8 m.

Struktur 4: Ca. 7 m SSV (230°) for S-hjørnet av tuft 1, ligg ein del stein i A-kanten av dyrkamarka og vidare oppover i skråninga, som kan vera delar av strukturar. Enkelte stader ligg stein på rekkje, men det er vanskeleg å avgjera om dei representerer delar av tuftestrukturar eller steingjerder. Ei 13 m lang steinrekkje (orientert VNV-ASA) ligg i skråninga ned mot dyrka mark, der det bøyer av mot N i 6 m lengd. Dette er truleg restar av eit steingjerde.

Struktur 5: Kvadratisk steinsamling (tuft el. rydningsrøys?) ligg i kanten av dyrka mark, 6 m SSV for V-enden av steingjerdet. Strukturen er tilgrodd med mose, gras og blåbærlyng. I SV står ein stor einer som breier seg utover V-hjørnet. Her er strukturen uklart markert. Ei 0,85x0,8x0,65 m stor blokk ligg i N-hjørnet. Strukturen er lagt opp av større blokker langs kantane i V, N og A, medan mindre rydningsstein finst innanfor.

Mål: 4 (VNV-ASA) x 3 m (SSV-NNA), h. 0,9 m.

Struktur 6: Omlag 6,5 m V for S5 ligg ein brønn (med treløkk) og kring 4 m SV for brønnen finst 4 større steinar som danner ein firkant. I området der steinen ligg, er ei grasvaksen flate, noko myrlendt. S for strukturen begynner terrenget å halla nedover mot vik i SV. I S-hjørnet ligg ei 1,45x1,5x0,5 m stor blokk. Mål: 5 (N-S) x 5 m (A-V).

Struktur 7: Kring 8 m SSA (170°) for S-hjørnet av S6 ligg eit 22 m langt steingjerde, orientert (ANA-VSV), i skråninga mellom høgdedrag (26m.o.h.) og dyrka mark (eidet). Vegetasjonen utgjør gras og blåbærlyng medan einer veks i tette kratt NV for strukturen.

Struktur 8: Steinsamling ligg 8 m N (10°) for S2 (målt frå V-hjørnet til N-hjørnet, i grasvaksen NV-hellande bakke. To parallelle steinrekkjer orientert

NV-SA kan følgjast under grastorva. Einerbuskar finst rundt strukturen i A, SA og S. Ca. 4 m NA for N-hjørnet av S8 er ei forhøgning i terrenget, tilnærma kvadratisk på form med ei lita steinsamling (ca. 0,2 m store steinar) i kanten av dyrka mark. Vanskeleg å avgjera om dette er restar av tufter. Mål: Steinrekkjene er 8 m lange (NV-SA).

Struktur 9: Mogleg nausttuft ligg i grasvaksen NA-hellande bakke ned mot sjøen, 78 m ANA (58°) for V-hjørnet av S3 (målt til V-hjørnet av S9). Tufta som er rektangulær på form, viser seg på overflata ved stein som ligg i dagen i alle hjørna. Store blokker (ei 0,6x0,7x0,5 m stor blokk i NA-hjørnet) ligg i austre delen, mindre stein i V. Tufta er dårleg markert og lite synleg p.g.a. vegetasjonen, som utgjer høgtveksande gras samt einer. Ei einerklyngje finst ved NV-hjørnet.

Mål: L. 6 m (SV-NA), br. 4 m (VNV-ASA).

Struktur 10: To båtopptrekk ligg 12 m NA (75°) for NA-hjørnet av nausttufta. Utgjer 3 parallelle steinrekkjer som ligg med ca. 4,5 m mellomrom. Den austlegaste steinvollen er breiast med fleire lag stein, dei resterande utgjer ei enkel steinrekkje.

Lokaliseringsfaktorar for tilhaldsstader i steinalder

Lok.namn	HAMN	BUFLATE					H.o.h.
		Areal	Gradient	Jamnleik	Undergrunn	Ly	
Nordlandet 1	Sikker	Stort	Svak helling	Middels	Finkorna lausmassar	Skjerma i SV,V	10-15 m
Røstøyhamna	Sikker	Stort	Svak helling	Ujamm	Middels korna lausmassar	Skjerma i NA,V	25 m
Røstøybugan 1	Sikker	Middels	Svak helling	Ujamm	Middels korna lausmassar	Skjerma i N	10-15 m
Røstøyåsen 1	Sikker	Stort	Svak helling	Middels	Middels korna lausmassar	Skjerma i A	30 m

Klassifisering av steinalderlokalitetane

Lok. namn	Funntettleik/m ² (gj.snitt)	Absolutt artefaktmengd	Funnførande areal	Type tilhaldsstad
Nordlandet 1	10	1.670	167 m ²	Mellomstor buplass
Røstøyhamna 1	20	20.480	1.024 m ²	Stor buplass
Røstøybugan 1	12	1.908	159 m ²	Mellomstor buplass
Røstøyåsen 1	35	19.250	550 m ²	Mellomstor buplass

7.2 Paleoeological prospecting at Røstøya by Lisa G. Bostwick Bjerck.

Archaeologists have always used the landscape as an aid in locating and interpreting cultural remains. However, just as the modern environment reflects our industries, subsistence base, mode of transport, and lifestyles, so does the past environment provide information on the activities of prehistoric man. Artifacts and constructions are the material results of human activities, and can be excavated and moved to a museum, preserved for future research. The fossil landscape as preserved in plant micro- and macro-fossils, in soil stratigraphy, in soil chemistry, and insect remains, are the results of human activities, and their destruction obliterates a valuable source of information for natural and cultural history.

Human impact on the environment is the norm rather than an aberration. Humans have progressively systematized and imposed regular patterns on the patchwork of diverse communities which characterize a natural ecosystem. Modern man has structured, ordered, and regulated his environment to the point that his existence is largely independent, "outside", of natural ecosystems. This is in stark contrast to Mesolithic man, who structured his lifestyle and subsistence base according to the rhythms and available resources in nature, so that his existence was a part of, "inside", the natural ecosystem. This difference is not so much between two landscapes, one with and one without human influence, but between different human ways of living, different ways of relating to an ecosystem.

Western Norway is one of the temperate environments in the world in which at least two different, yet ecologically-balanced, adaptations have existed at different times yet in the same environment, - foraging and agriculture. Archaeology and Paleoeology together provide evidence for the development and operations of these adaptations, and make it possible for us to answer questions like:

- Just how different, and in what way, are these two adaptations? For example, what kind of impact on and control over the environment did Mesolithic foragers have?
- Were these adaptations really in harmony with the natural ecosystem, or did they include conflicts and contradictions which made change and development inevitable? Was change and development due to an increasingly complex "social" landscape, or deep-going, irreversible changes in the natural landscape, or both?
- Have we lost and forgotten important ways to efficiently manage and use our natural environment? For example, could there still be economic profits to obtain in the management of heather by fire?

The systematic collection of comprehensive cultural and environmental data during survey ultimately provides a data-base for an efficient and economic mitigation program. The use of techniques such as pollen analysis in cultural resource management broadens the basis of significance in evaluation. The documentation of a landscape's natural features, historic depth, and the forces behind landscape change provide a basis for selecting, investigating, and/or conserving elements which give an area identity and individuality. Thus, the culture-historical age and value of an area depends not only on the cultural remains, but also on the vegetational communities, present and past. Landscape types can also be much older than the cultural remains in them. The preserva-

tion of a cultural landscape is dependent on an understanding of a landscape's previous utilization. The questions of age and previous utilization can only be tackled by paleoecological methods, such as pollen analysis, which provide the time-perspective which is lacking in ecology.

In this project budgets and time schedules are such that field evaluations are the primary data base, there being little time for evaluations based on the analysis of data. The fieldwork and proposed analyses constitute a kind of paleoecological prospecting, trying to "strike it rich" with the oldest, most important, and best examples in the least amount of time, with the least effort.

The study area, Røstøya, is evaluated in terms of three specific research and conservation potentials:

1. **Shore-line displacement studies and regional pollen diagrams.** The closest studies are those of Kjemperud (1986) and Paus (1982). Paus' pollen diagrams provide a framework for further research, but their location in the tree-less inner area of the outer coast island of Frøya reduces their value as reference diagrams for the forested inner coast island of Røstøya. The variables of climate and human impact at these inner and outer coast areas are quite different. Kjemperud's shoreline displacement studies on Hitra, Frøya, and Ørland/Bjugn are primarily directed toward late-glacial conditions. There is not enough information on the postglacial, for example, at Hitra the curve for the 9500 to 4000 years B.P. is based on 2 basins. In addition, Kjemperud has based his shoreline displacement studies primarily on diatom analysis, so that sea-level changes cannot be directly related to a regional vegetational history. A reliable regional framework for vegetational history is necessary for the interpretation of local and in-context pollen diagrams. Shoreline displacement studies and regional vegetational histories require basins with large pollen source areas, bedrock or consolidated sediment thresholds, and depositional environments not likely to be subject to erosion.
2. **Non-material-remains-producing human activity, or Environmental Archaeology.** The relation of prehistoric man to his local environment is exemplified by activities such as:
 - the collecting of firewood
 - the selective sowing and harvesting of wild plant foods,
 - the burning of campfires,
 - the burning of small portions of the forest to create clearances,
 - early experiments with domesticated plant and animal food sources, and
 - the processes and patterns imposed on the environment by the increased dependence on domesticated food sources, ie. coppicing, pollarding, deforestation, bog formation, and the creation of meadows, pastures, and cultivated fields.

Information on these activities are dependent on the existence of suitable environments for the detection and preservation of the evidence. It is also possible to relatively date these activities in pollen diagrams, thus supplementing chronological interpretations of both present and absent material cultural remains. This environmental archaeological information is primarily detected on local and in-context sampling scales, in small bogs, soil profiles, and in archaeological sites (Bostwick Bjerck 1987).

3. **Relic cultural landscapes for Experimental Environmental Archaeology.** All interpretations of prehistoric human impacts on the environment are based on an understanding of present and historical ecological results of human activities. Increasingly detailed questions and complex models of explanation for human activities in the past have called attention to serious imperfections in our understanding. The systematic investigation of Norway's wide variety of cultural landscapes, not just the plants growing in them, but the plant micro- and macro-remains being produced and deposited in them, the activities that produce these remains, and the timing, duration, and pattern of succession, is a crucially necessary research direction.

The fieldwork at Røstøya was undertaken by myself and cand.mag. Jan Erik Tangen in September. In accordance with budgetary limits, we spent 2 full days in the field. Lake and bog basins lower than 70 m were evaluated for reliable thresholds and susceptibility to erosion. Røstøya does not have basins suitable for shoreline displacement studies. However, some of the bog areas in the western and northern part of the island might provide information on regional vegetational history.

Each registered archaeological site was investigated for the presence of depositional environments amenable to paleoecological studies. None of the registered Stone Age sites at Røstøya were found to have such environments, probably due to their high age, small size, and brief duration of occupation. However, the tenant farmer sites at Røstøyåsen 2 and 3 would probably be amenable to a study of the development and land use pattern based on pollen diagrams from soil profiles (Prosch-Danielsen & Simonsen in prep.) Two such sampling sites at Røstøyåsen 3 were selected for pollen analysis (Fig. 192), one 53 cm core 3 m west of the well at Røstøyåsen 3 east (12 samples) and one 34 cm core from the small terrace at Røstøyåsen 3 west (9 samples). The palynological information from these sampling sites will be used to date and describe the agricultural activities at Røstøyåsen, which could be of medieval age or older.

The modern cultural landscape was evaluated for its potential as an "outside laboratory" for research on the linkages between the plant communities, the activities which produce them, and the fossil evidence eg. pollen, plant macrofossils, soil chemistry. At Røstøya the old pastures with Juniperus, the coppiced Salix and Betula trees, and the lightly grazed Pinus forest, are all remnants of once vital human subsistence activities. Analysis of the sampling sites at Røstøyåsen 3 may illustrate some of the transformations that pollen produced in such vegetation undergoes during dispersal, deposition, and incorporation in the soil. Røstøya would be an excellent naturally delimited study area for experimental environmental archaeology.

In conclusion, Røstøya has a high research and conservation potential in all the previously discussed problem orientations with the exception of 1) shoreline displacement studies and regional pollen diagrams. A future research package for Røstøya should include a bog study, several local forest studies, and a comprehensive study of the tenant farmer sites.

Fig. 1

RØSTØYA, ØSTRE DEL

STRATIGRAPHY

HORIZON 1.	0 - 4 cm. HUMIFIED <u>SPHAGNUM</u> PEAT, DARK BROWN. TB ¹ ₂ , TH ¹ ₁ , DG1, DH+, GA+. LIM. SUP., NIG.4, STRF.3, ELAS.3, SICC.3.	
HORIZON 2.	4 - 10 cm. <u>SPHAGNUM</u> PEAT, BROWN. TB ¹ ₂ , TH ¹ ₁ , DG1, DH+, GA+. LIM.1, NIG.3, STRF.3, ELAS.3, SICC.3.	
HORIZON 3.	10 - 29 cm. SLIGHTLY HUMIFIED PEAT, BROWN. TH ² ₂ , DG2, DH+, LD ⁴ ₊ , GA+. LIM.1, NIG.3, STRF.2, ELAS.2, SICC.3.	POLLEN SAMPLES R12 14 cm R11 22 cm R10 28 cm
HORIZON 4.	29 - 33 cm. HUMIFIED PEAT, BROWN. TH ² ₂ , DG2, DL+, DH+, LD ⁴ ₊ , GA+. LIM.0, NIG.3, STRF.2, ELAS.2, SICC.2.	R9 31 cm
HORIZON 5.	33 - 36 cm. VERY HUMIFIED PEAT, DARK BROWN. DG2, TH ² ₂ , LD ⁴ ₁ . LIM.0, NIG.3, STRF.2, ELAS.2, SICC.3.	R8 35 cm
HORIZON 6.	36 - 41 cm. VERY HUMIFIED PEAT WITH SOME CHARCOAL, DARK BROWN. DG2, TH ² ₁ , LD ⁴ ₁ . LIM.0, NIG.3, STRF.2, ELAS.2, SICC.3.	R7 37 cm R6 41 cm
HORIZON 7.	41 - 47 cm. SANDY PEAT, VERY HUMIFIED WITH ABUNDANT CHARCOAL, BROWNISH BLACK, MANY CHARCOAL FRAGMENTS AT A DEPTH OF 41 cm. TH ² ₁ , DG1, LD ⁴ ₁ , GA1, DL+, AG+. LIM.2, NIG.4, STRF.1, ELAS.1, SICC.3.	R5 43 cm R4 45 cm R3 47 cm
HORIZON 8.	47 - 50 cm. SANDY GRAVEL, GRAY BROWN. GA2, GS1, GG(MIN.)1, GG(MAX.)+, TH+, DG+, LD ⁴ ₊ . LIM.1, NIG.2, STRF.0, ELAS.0, SICC.3.	R2 49 cm
HORIZON 9.	50 - 53 cm. SANDY PEAT WITH SOME CHARCOAL, BROWNISH BLACK. GA2, DG1, LD ⁴ ₁ , TH+, GS+. LIM.1, NIG.4, STRF.1, ELAS.2, SICC.3.	R1 51.5 cm

THE SEDIMENTS ARE DESCRIBED USING THE TROELS-SMITH (1955) SYSTEM. VOLUMETRIC POLLEN SAMPLES HAVE BEEN REMOVED FROM THE CORE. LYCOPodium TRACER TABLETS HAVE BEEN ADDED TO EACH SAMPLE PRIOR TO PREPARATION ACCORDING TO STANDARD PROCEDURES (Fægri & Iversen 1975). MINEROGENIC SAMPLES HAVE BEEN TREATED WITH HF. STANDARD COUNTS OF 500 AP POLLEN GRAINS WILL BE DOUBLED IN SAMPLES CONTAINING CULTURAL INDICATORS. SAMPLES FOR RADIOCARBON DATES WILL BE REMOVED FROM THE CORES AT IMPORTANT LEVELS. POLLEN DIAGRAMS WILL BE BASED ON PERCENTAGE AND POLLEN CONCENTRATION CALCULATIONS.

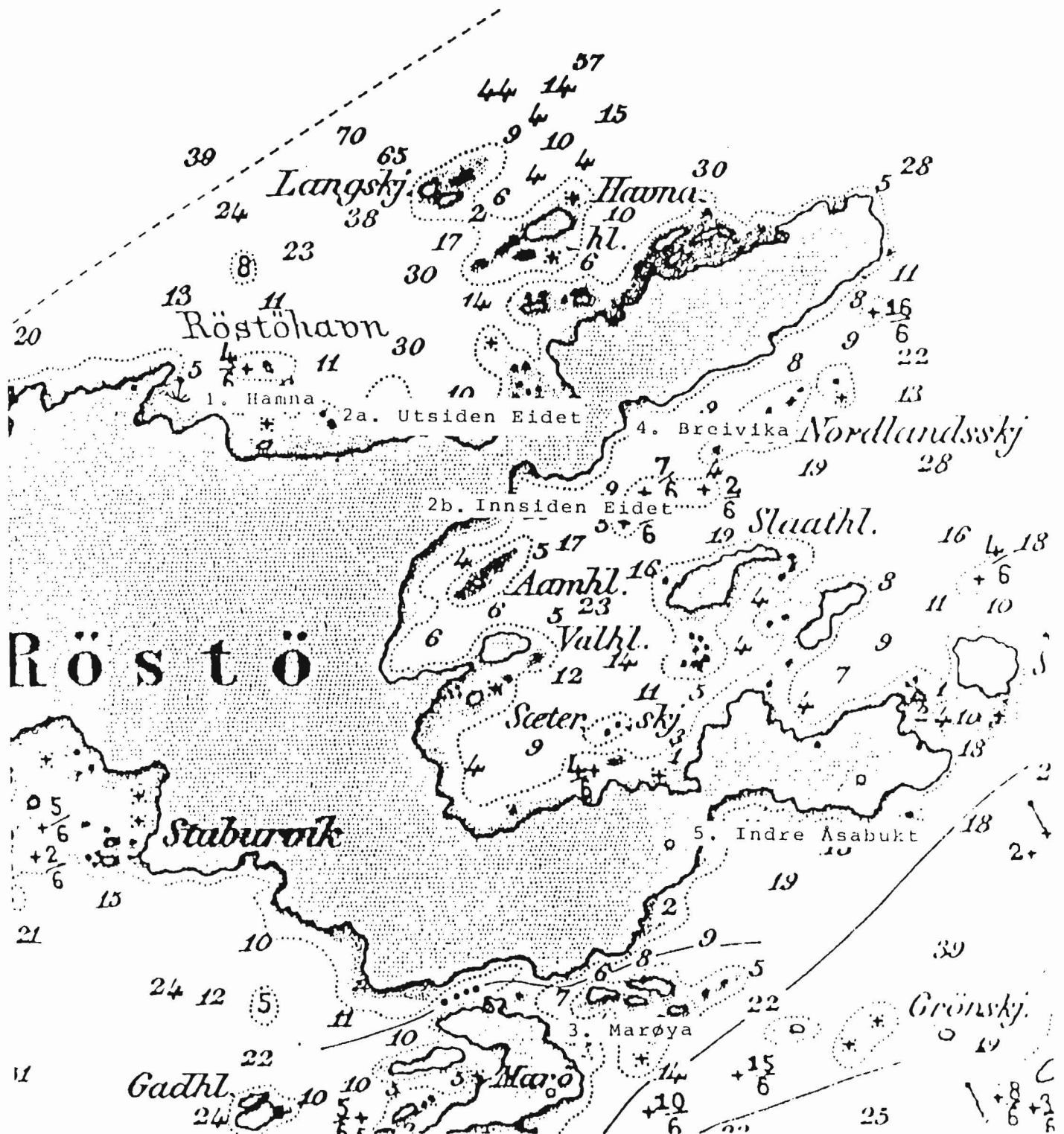
Fig. 2

RØSTØYA, VESTRE DEL
STRATIGRAPHY

— HORIZON 1.	0 - 4 CM.	FRESH <u>SPHAGNUM</u> , YELLOW BROWN.	
		Tb ¹ 4, Th+, Dg+.	
		LIM.SUP., NIG.2, STRF.1, ELAS.4, SICC.3.	
— HORIZON 2.	4 - 8 CM.	<u>SPIIAGNUM</u> PEAT, YELLOW BROWN.	
		Tb ¹ 3, Dg1, Th+, Ga+.	
		LIM.1, NIG.2, STRF.1, ELAS.4, SICC.3.	
— HORIZON 3.	8 - 21 CM.	PEAT WITH SAND, DARK BROWN.	
		Dg2, Th ² 1, Ld ⁴ 1, Tb+, Ga+.	
		LIM.1, NIG.3, STRFL1, ELAS.2, SICC.3.	
			— POLLEN SAMPLES —
			R21 9 CM
			R20 14 CM
			R19 19 CM
— HORIZON 4.	21 - 22 CM.	HUMIFIED <u>SPHAGNUM</u> PEAT WITH ABUNDANT CHARCOAL, BLACKISH BROWN.	
		Dg2, Th ² 1, Ld ⁴ 1, Tb+, ANTH+.	
		LIM.1, NIG.4, STRF.2, ELAS.2, SICC.3.	
			R18 21.5 CM
— HORIZON 5.	22 - 28 CM.	SLIGHTLY HUMIFIED <u>SPHAGNUM</u> PEAT, YELLOW BROWN.	
		Tb ¹ 3, Dg1, Th+.	
		LIM.1, NIG.2, STRF.2, ELAS.3, SICC.3.	
			R17 24 CM
			R16 27 CM
— HORIZON 6.	28 - 34 CM.	PEATY SAND WITH CHARCOAL, GRAYISH BLACK.	
		Ga2, Dg1, Ld ⁴ 1, Th+, Gs+, Gg(MIN.MAX.)+, ANTH+.	
			R15 29 CM
			R14 31 CM
			R13 33 CM

THE SEDIMENTS ARE DESCRIBED USING THE TROELS-SMITH (1955) SYSTEM. VOLUMETRIC POLLEN SAMPLES HAVE BEEN REMOVED FROM THE CORE. LYCOPodium TRACER TABLETS HAVE BEEN ADDED TO EACH SAMPLE PRIOR TO PREPARATION ACCORDING TO STANDARD PROCEDURES (Fægri & Iversen 1975). MINEROGENIC SAMPLES HAVE BEEN TREATED WITH HF. STANDARD COUNTS OF 500 AP POLLEN GRAINS WILL BE DOUBLED IN SAMPLES CONTAINING CULTURAL INDICATORS. SAMPLES FOR RADIOCARBON DATES WILL BE REMOVED FROM THE CORES AT IMPORTANT LEVELS. POLLEN DIAGRAMS WILL BE BASED ON PERCENTAGE AND POLLEN CONCENTRATION CALCULATIONS.

8.3 Sjøkart over Røstøya med søksområder

7.3. Marinarkeologiske undersøkelser av Terje Wenaas.

7.3.1. Innledning

I forbindelse med ilandføring av olje og gass fra Haltenbanken er flere steder utvalgt som aktuelle ilandføringsplasser. Ett av disse er Røstøya i Hemne kommune. Denne rapporten inneholder resultatet fra marinearkeologisk undersøkelse fra dette stedet.

7.3.2. Generelt

7.3.2.1 Hva vi lette etter

Med denne undersøkelsen lette vi etter eldre gjenstander som kunne dateres på en enkel måte.

Vi så spesielt etter kritt Piper og rester av disse, da kritt Piper lett kan dateres på grunnlag av måling av røkrørsdiameter og godstykkelse i stilken samt kritt Pipens hodeform.

Selv om denne metoden har sine usikre momenter kan den likevel gi en god indikasjon på funnets alder.

Videre lette vi etter keramikk, potteskår og gamle flasker da mønster og stil på disse kan gi grunnlag for datering.

Vi lette ikke etter gamle skipsvrak under disse søkene, da muligheten for å finne noe var svært liten. Jmfør kapitler om skipsvrak og bunnforhold.

7.3.2.2 Sannsynlighet for eldre forlis

Trondheimsleia har i flere hundre år hatt stor trafikk. Innseilingen til Trondheim har vært aktuell via Ramsøyfjorden mellom Hitra og Smøla, da dette var et rent innslipp til leia fra åpent farvann. Alle fartøy som benyttet denne leia må ha passert Røstøya. Det er derfor sannsynlig at det i området vil finnes eldre forlis eller strandinger. Vi vet at eldre fartøy strandet eller forliste oftere enn det som skjer idag, da båtene hadde dårligere navigasjonsutstyr og var vanskeligere å manøvrere.

Vi har ikke kommet over noen sagn eller historier om forlis eller dramatikk på folkemunne. Alt vi vet av forlis er en jakt ved Mymauskjæra sørvest for Røstøya. Men vi vet at historier fort forsvinner fra muntlig tradisjon i bygdene. Som eksempel kan vi nevne at det mest berømte vrakfunn i Norge, Runde-funnet, var glemt selv om vraket var godt beskrevet i tingbøker for Sunnmøre.

7.3.2.3 Søk etter eldre forlis

Vrak etter eldre trebåter vil i dag være svært vanskelig å finne. Se kapitler om bunnforhold.

Ved Røstøya er det etter vår mening kun to metoder som kan benyttes effektivt for søk etter eldre forlis:

1. Arkivsøk.

I eldre tid ble forlis og strandinger nøye ført i regnskap av det offentlige. Reglene for berging var meget strenge og alt berget materiell ble ført i protokoll. Vraksøk på grunnlag av tingbøker er derfor svært effektivt, men problemet er at svært få idag kan lese gotisk håndskrift.

2. Måling av magnetisk feltstyrke over bunnen.

Gamle vrak vil alltid inneholde noe magnetisk materiale som anker, kjetting, bolter og beslag. Større fartøy hadde også kanoner. Ved hjelp av elektronisk utstyr som taues fra båt kan denne magnetiske feltstyrke måles. Metoden er svært effektiv på slett og ren bunn, men kan være problematisk på de områdene hvor bunnen er bratt og ujevn.

7.3.3. Røstøya

Røstøya er i dag ~~frodet og~~ uten bosetning. Men vi vet at øya har vært bebodd i tidligere tider. Arkeologer har funnet flere steinalderboplasser og gravrøyser. Det er funnet to husmannsplasser, den ene fra 1600-tallet.

Som havn for større fartøy tror vi ikke at Røstøya har blitt benyttet fordi den gode havna i Magerøysundet ligger tett ved. "Hamna" på nordsiden av øya gir dårlig ly, samtidig som den er uren med flere skjær.

En bedre og lunere havn finner vi på sørsiden av øya i Marøysundet. Denne ligger godt i ly, men er heller ikke egnet for større fartøy.

7.3.3.1 Strandbefaring

Øya er frodig med stor vekst av skog og annen vegetasjon som flere steder går helt ned til sjøen. Denne frodigheten reduserer mulighetene for å gjøre funn ved rask strandbefaring. Øya har flere vikar, nes og odder som gir en lang strandlinje i forhold til arealet.

Dybdeforholdene nær land er svært varierte. Det veksler mellom dype og langgrunne områder.

Strandlinjen består av mye svaberg, men i de fleste vikar finner en sand og grusstrender.

Øya har flere lune områder som er skjermet mot været. For eksempel Marøysundet på øyas sørside og Eidebukten ved Røstøybugen på øyas nordøstside.

Røstøyas lange og varierte strandlinje har flere steder som er interessante for marinarkeologiske undersøkelser.

3.1.1 Strandbefaring Eldet

Røstøya danner mot nordøst en lengre odde. Denne odden skjermer sjøen innenfor godt mot været. På denne odden finner vi plassen Eidet, som en innsnevring på odden, der det er kort vei mellom leia og det roligere farvannet innenfor. Overløpet mellom de to vikene som innsnevringen danner er den laveste og korteste veien over odden.

Museet, ved Jørgen Fastner, var interessert i å få en spesiell strandbefaring på

dette stedet. Arkeologen Anne-Brith Hatleskog hadde under sine undersøkelser funnet ut at det før i tiden var vanlig å trekke båter over Eidet. Vi skulle derfor lete spesielt etter stokkelegging over land og i sjøen på begge sider.

Det var frodig vegetasjon på stedet, med mange høye furu- og grantrær. Skogen så ut som om den var plantet. På stedet fant vi flere rotvelt. Skogen var ustelt og lite framkommelig. Bunnen var ujevn på grunn av stubber og gamle rotvelt.

Nye rotvelt viste at jordlaget var tynt og lå oppå sand, skjell og grusbunn.

På sidene av vikene så vi rester etter steinfyllinger som skulle tilsi at stedet var ryddet. Ved den sørvestlige steinfyllingen så vi rester etter noe vi mener var tufter.

En utgraving av stedet vil være svært arbeidskrevende på grunn av områdets størrelse og den frodige, ustelte skogen.

7.3.3.2 Valg av søksområde

Røstøya er stor med lang strandlinje med mange interessante vik. Det er derfor meget vanskelig å velge søksområde her. Vi valgte fem steder, men flere kunne ha vært like aktuelle som disse.

1. Hamna.

Et søksområde fra den grunne delen av Hamna og videre nordøst mot dypere vann. Plassen er i første rekke valgt på grunn av navnet, "Hamna". Ut i fra navnet antok vi at det har vært noe marin aktivitet her.

2. Eidet.

Eidet ble valgt etter ønske fra Jørgen Fastner. Han var interessert i om det fantes en gammel stokkelegging her, for å trekke båter over Eidet.

3. Marøya.

Etter tips fra lokalbefolkningen om gammel bosetning på Marøya valgte vi dette som søkssted. Marøya er aktuell i forbindelse med bro til Røstøya. Sundet mellom Marøya og Røstøya er meget lunt og gir en god havn med seilingsmulighet i to retninger.

4. Breivika.

Dette stedet er ei vik nordøst for Eidet på innsiden av Røstøybugen. Stedet så ut som en god havn fra sjøen.

5. Indre Åsabukta.

Nordøst om Marøysundet i Åsabukta fant vi en større steinrøys i fjæra. En del av stranden så ut som om den var ryddet.

7.3.3.3 Bunnforhold

Bunnforholdene omkring Røstøya kan inndeles i flere soner hvor forholdene varierer sterkt.

Den siden som vender mot Trondheimsleia er sterkt utsatt for været. Her er det stor omvelting av leir og sandbunnen i gruntområdene nært land.

Den delen som ligger mot fastlandet er skjermet og har meget gode bunnfor-

hold sett med marinarkeologiske øyne. Bunnen består stort sett av grov grus uten slam og dyann.

Vi skal beskrive tre steder nærmere:

Hamna:

Viken her er langgrunn med løs leire og sandbunn med mye fjæremark. Den er dårlig skjermet mot været. Viken er for liten og for grunn til at større fartøy vil finne dette som egnet havn til oppankring. Kun mindre båter kan derfor benytte stedet.

Bunnforholdene gjør det vanskelig å finne gjenstander.

Eidet:

Her er det dypt på begge sider av odden opp mot land. Det er derfor trygt å gå inn med båt. Forholdene for marinarkeologiske undersøkelser på innsiden, mot fastlandet, er gode, da en finner stenete bunn med grov grus uten noe særlig dyann og slam. Her er det rolig og lunt slik at eventuelle gjenstander vil flyte på bunnen. På utsiden finner en sand og leirbunn som er mer ustabil og utsatt for været, som begrenser mulighetene for å gjøre funn uten å spyle eller suge.

Marøya:

Marøya og Marøysundet ligger godt i le for været. Bunnen er grov og uten grums og gjøss, slik at det er ypperlige forhold for å gjøre funn. Vi kan her forvente at lettere gjenstander vil flyte oppå bunnen i lang tid.

7.3.3.4 Hva ble funnet

Vi fant ingen eldre gjenstander på noen av stedene unntatt ved Marøya. Her fant vi glass og keramikkbiter som så ut til å være fra tidlig på 1700-tallet.

7.3.3.5 Forlis i området

Lokalhistoriker Erling Hellandsjø gav oss tips om en forlist jakt ved Mymau-skjæra sørvest om Røstøya. Dette var det eneste vraket vi ble tipset om. Da skjæra ligger et stykke fra Røstøya, foretok vi ikke søk her.

7.3.4. Søksmetoder og søksgjennomføring

I søksområdet Hamna ble det lagt ut søksline på bunnen. Denne søkslina er inntegnet på Økonomisk kartverk. Det ble søkt i en bredde på 20 m på hver side av søkslina. Dette området ble nøye gjennomgått.

På de andre plassene ble det gjennomført strandlinjesøk, hvor dykkeren søkte i et område fra flomålet og ned til 5 til 10 m dyp, avhengig av bunnforholdene.

7.3.4.1 Hvor stor dekning har vårt søk hatt

Størrelse og topografi av Røstøya gjør at en vanskelig kan gjennomføre en undersøkelse som kan dekke alle forhold. Alikevel mener vi at vi har valgt ut de mest interessante områdene for våre søk.

På disse områdene har søkene vært nøye planlagt og gjennomført, så det er lite sannsynlig å finne større konsentrasjoner av gjenstander enn det vi har funnet.

7.3.5. Konklusjon

På Røstøya vil vi tilråde en marinarkeologisk utgraving ved Marøya og Marøysundet, da vi har funnet tydelige indisier på gammel bosetning, og gjort eldre funn under vann.

Videre undersøkelse etter stokklegging for å dra båter over Eidet må etter vår vurdering foregå på land, da indisier etter slikt er lettere å finne her.

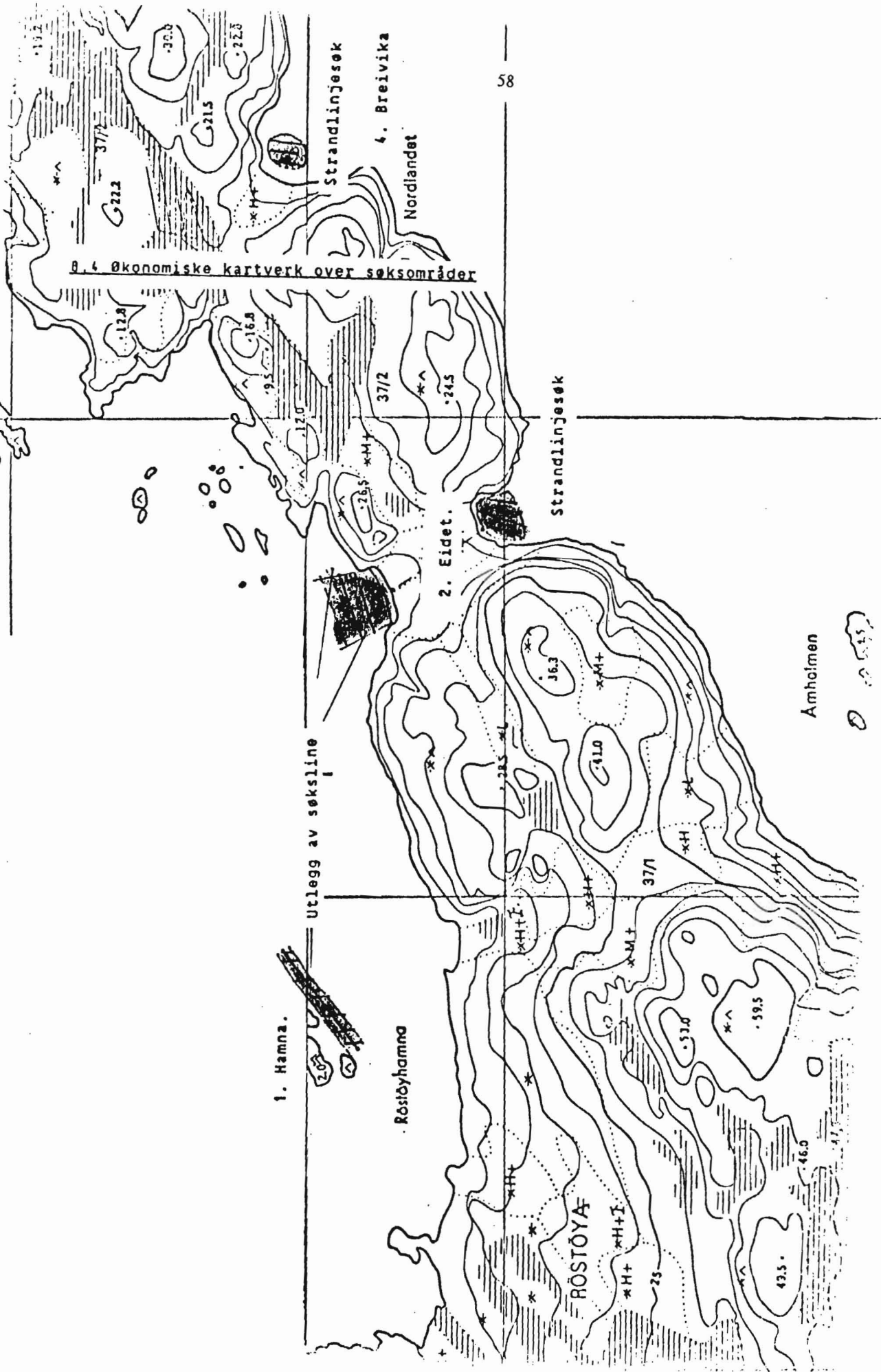
7.3.6. Kilder

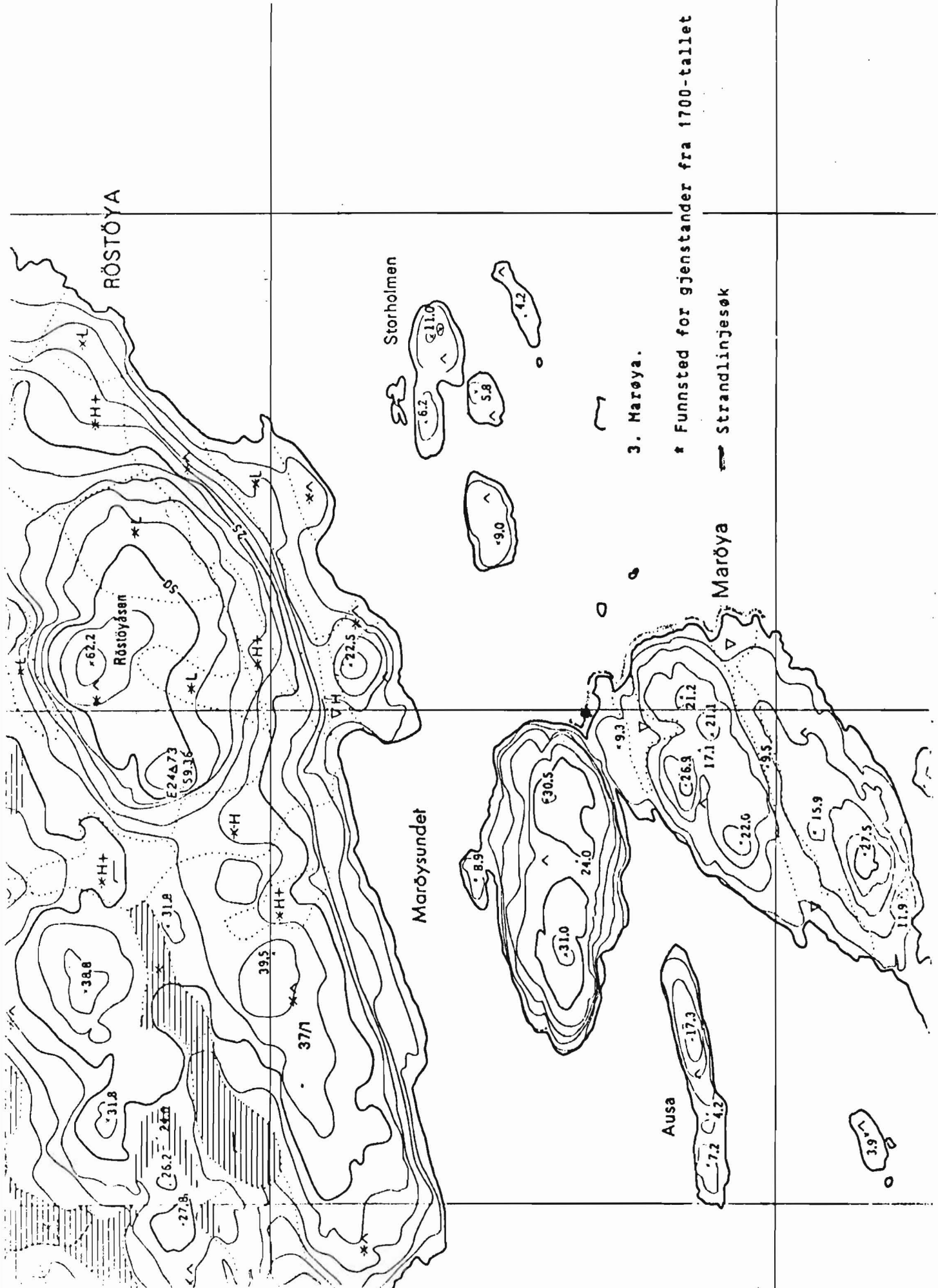
Norges sjøkartverk. Originalmåling VII-82

Økonomisk Kartverk over Røstøya

UNIT Trondheim, Arkeologisk avdeling ved arkeolog Anne-Brith Hatleskog
og konservator Jørgen Fastner

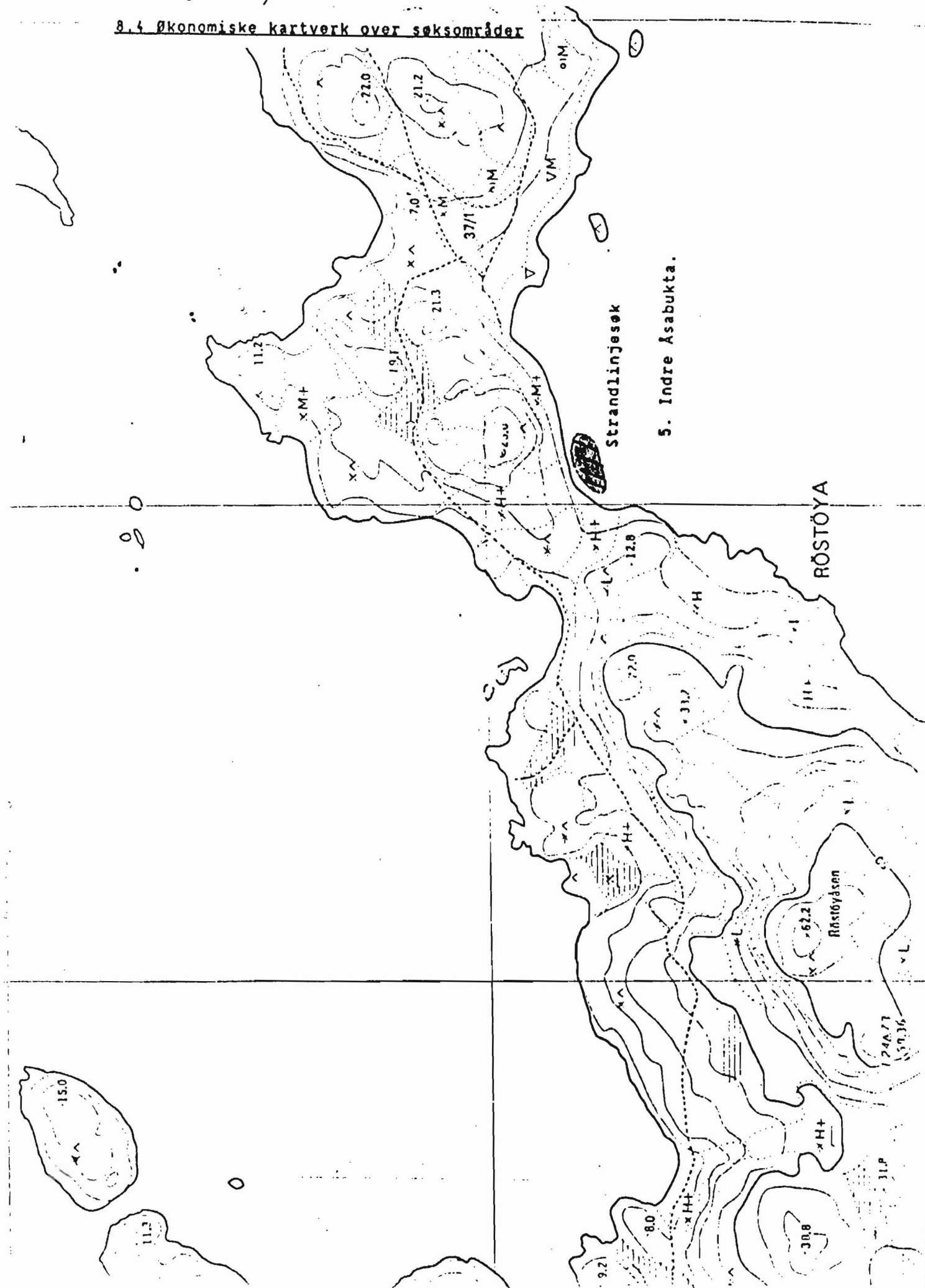
Erling Hellandsjø, Hemne

8.4 Økonomiske kartverk over søksområder

60

8. RESULTAT

8.1. Arkeologiske undersøkingar.

Til saman er det registrert 9 fornminne på Røstøya; 3 gravrøyser under fornminneregistreringa for Økonomisk Kartverk i 1979 og 6 steinalderlokalitetar i samband med sommarens registreringar. I tillegg er 2 husmannsplassar og ei tuft frå nyare tid registrerte.

Oversyn over registrerte fornminne:

Open steinalderlokalitet	Areal	Tal artefakter	Datering	H.o.h.
Røstøyhamna 1	1024 m ²	26	E. Sta.	25 m
Røstøyåsen 1	550 m ²	47	E. Sta.	30 m
Nordlandet 1	167 m ²	13	Y. Sta.	15 m
Røstøybugan 1	159 m ²	13	Y. Sta.	15 m
Røstøyåsen 4	?	1	Y. Sta.	10-15 m
Røstøyåsen 5	?	1	Y. Sta.	10-15 m

Gravrøys	Diameter	Høgd	Datering
R 1 (5845-A05) 2	15-22 m	0,5-2,5 m	Bra./Ja.
R 2 (5845-A05) 1	2,5 m	0,3 m	Ja.

Oversyn over registrerte kulturminne (nyare tid):

Husmannsplass, Røstøyåsen 2	(8 tufter, 6 rydningsrøyser)
Husmannsplass, Røstøyåsen 3	(8 tufter, 8 rydn.røyser, 2 båtopptrekk, 1 nausttuft)
Tuft, Nordlandet 2	

8.1.1. Steinalderlokalitetane

Steinalderlokalitetane er prøvd daterte på grunnlag av strandforyvingskurva utarbeidd for Hitra (Kjemperud 1986, Mangerud og Svendsen 1987), og dateringane må såleis takast med visse atterhald. Lokalitetar som ligg høgare enn 20 m.o.h., skulle etter denne kurva vera eldre enn 5300 B.P. og blir dermed daterte til eldre steinalder (10.000-5.000 B.P.). Rektignok finst innslag av tilverka skifer på ein av lokalitetane, noko som indikerer ei datering til yngre steinalder (5.000-3.500 B.P.). Men fordi det er uvisst kor langt tilbake i tida

Fig. 16

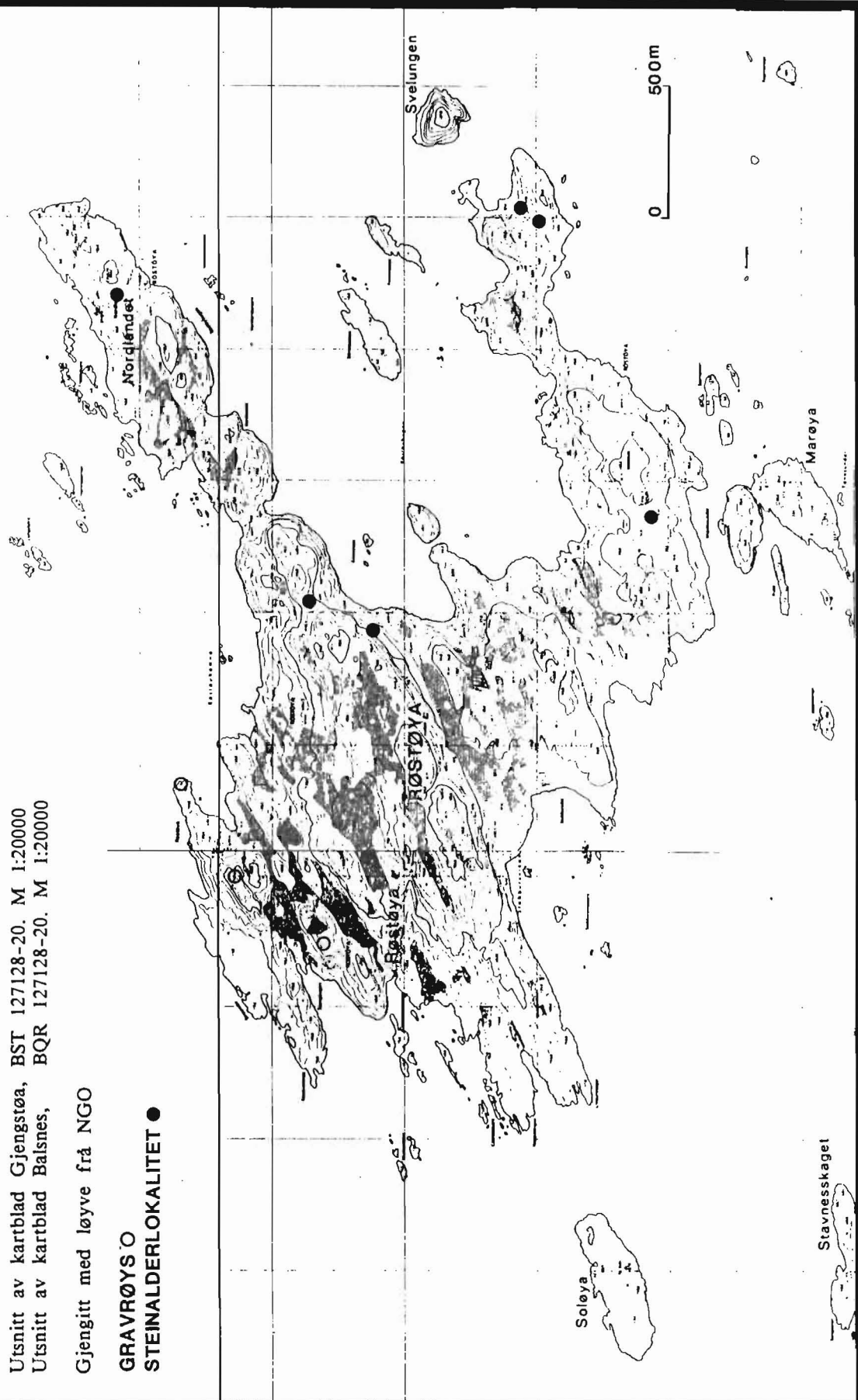
OVERSIKT OVER REGISTRERTE FORNMINNENE
Røstøya, Hemne, Sør-Trøndelag

Utsnitt av kartblad Gjengstøa, BST 127128-20. M 1:20000

Utsnitt av kartblad Balsnes, BQR 127128-20. M 1:20000

Gjengitt med løyve frå NGO

GRAVRØYS ○
STEINALDERLOKALITET ●

skiferbruken går, kan innslag av skifer like gjerne førekoma i sein eldre steinalder. Det er ikkje tatt ut kolprøvar for ^{14}C -datering. Funnmaterialet utgjer 101 artefakter, størsteparten er avslag (95%), men reiskapar (skraparar) og ei flekke (mikroflekk) er representerte. Råstoffet er i hovudsak flint, men enkelte avslag av skifer førekjem.

Mellom dei 6 registrerte steinalderlokalitetane er det ein som merker seg ut ved stort funnførande areal og relativt stor funnmengd, nemleg Røstøyhamna 1. Lokaliteten som ligg 25 m.o.h., kan truleg daterast til seinmesolitikum. Funnførande areal og artefaktmengd tyder på at lokaliteten representerer ein stor buplass, medan tre andre lokalitetar; Nørlandet 1, Røstøybugan 1, Røstøyåsen 1, kan karakteriserast som mellomstore buplassar. Ein av lokalitetane Røstøyåsen 1 (30 m.o.h.) er datert til seinmesolitikum, medan dei to andre som ligg 15 m.o.h., sannsynlegvis skriv seg frå neolitisk tid.

Resultatet av landskapsanalysen (tabell s. 43) syner at dei fleste funnførande områda har store potensielle buflater med svak helling, undergrunn av middels korna lausmassar samt ly mot ein eller fleire retningar. Vidare finst sikre hamner. Ut frå desse resultatane kan ein konkludera med at landskapselement som store potensielle aktivitetsflater og gode hamneforhold ser ut til å ha verka inn på val av tilhaldsstad.

Lokalitetane som er påviste ved husmannsplassen Røstøyåsen 3, er ikkje avgrensa. Derfor kan lite seiast om storleik, funnmengd osv. Ein av lokalitetane, Røstøyåsen 5, blei dessutan funnen under pollenundersøkinga, etter at det arkeologiske feltarbeidet var avslutta.

8.1.2. Gravrøysene

Utanom gravrøysene er det ikkje påvist spor som indikerer busetnad i jernalder.

Dei 3 registrerte gravrøysene på Røstøya ligg alle i nordvestre delen, i nær tilknytning til Trondheimsleia. To av røysene er relativt store (diameter: 15-22 m, høgd: 0,5-2,5 m). Dei ligg på bergryggar (den største på høgste punktet, 37 m.o.h.) og frå røysene er det storsått utsyn over leia mot Hitra.

Tradisjonelt er store gravrøyser med dominerande plassering langs leia daterte til bronsealder (1500-500 f.Kr.). Men i samband med nyare undersøkingar er fleire "bronsealderrøyser" daterte til jernalder (Ringstad 1985:99). Ut frå ovanne nemnte resultat er det derfor usikkert om dei store gravrøysene på Røstøya kan daterast til bronsealder. Berre nærare undersøkingar kan gje svar på dateringsspørsmålet. I eldre jernalder (500 f.Kr. - ca. 400 e.Kr.) blei mindre gravrøyser meir vanlege (Støren Binns 1982:14), og den låge gravrøysa yttst ute på eit nes i Røstøyhamna skriv seg truleg frå denne tidsperioden.

8.1.3. Fornminne knytta til fiske og samferdsel

Det er ikkje funne spor etter hamner/overnattingsstader med tilknytning til ferdsl og fiske på Røstøya. Men gravrøysene kan til ei viss grad kasta lys over problemstillingar omkring samferdsla langs kysten, fordi dei oftast er plasserte på strategiske punkt (frittliggjande knausar og nes) nær leia (Støren Binns 1982:14). Dette tyder på at kysten var ein viktig ferdselsveg i førhistorisk tid.

*Fig. 17. Steinalderlokalitet, Nordlandet 1, sett frå nordnordvest
Foto: Anne-Brith Halleskog*

*Fig. 18. Steinalderlokalitet Røstøyhamna 1, sett frå søraust.
Foto: Anne-Brith Halleskog*

8.1.4. Potensiale (vitskapleg, pedagogisk osv.)

Fornminna på Røstøya representerer fornminnekategoriar som er typiske for det norske kystlandskapet. Det er fornminnekategoriar som finst i tilgrensande område. I Hemne er funn og fornminne jamnt fordelte. Jakt- og fangstbuplassar frå eldre steinalder finst hovudsakleg i indre strok, medan jordbruksbusetnaden i yngre steinalder og jernalder er orientert mot kysten. Konsentrasjonar av fornminne finst på fastlandet innanfor Røstøya, ved Heim, Stamnes, Vågan og Vågaunet (Støren Binns 1982:16).

Med omsyn til variasjon er fleire fornminnekategoriar frå ulike tidsperiodar representerte på øya. Både gravminne frå bronsealder/jernalder og buplassar frå steinalder er funne her. I tillegg finst kulturminne frå nyare tid.

Dei registrerte fornminna synes urørte, med unntak av den største gravrøysa (R1 5845-A05, 37 m.o.h.), som har 2 mindre krater. Dessutan er det bygd ein skyttarstilling på røysa i nyare tid.

Tilhaldsstadene frå steinalder representerer eit viktig forskingspotensiale, som mellom anna inneheld data om råstoffbruk, teknologisk utvikling, tilpassingsformer og busetnadsstruktur i eldre (seinmesolitikum) og yngre (neolitikum) steinalder i Midt-Norge. Lite er kjent når det gjeld desse problemfelt, fordi få steinalderbuplassar i Trøndelag er fagmessig undersøkte.

Viktige problemstillinger knytter seg også til gravrøysene langs kysten som er lite utforska. Ein har lite kunnskap om denne fornminnetypen si tilknytning til erverv som jordbruk, fangst og fiske. Dessutan er dateringskriteria usikre. Det er derfor sannsynleg at undersøkingar av "kystrøysene" i framtida vil gje viktige bidrag til forskinga omkring kysten si særmerkte blandingsnæring mellom jordbruk og fiske.

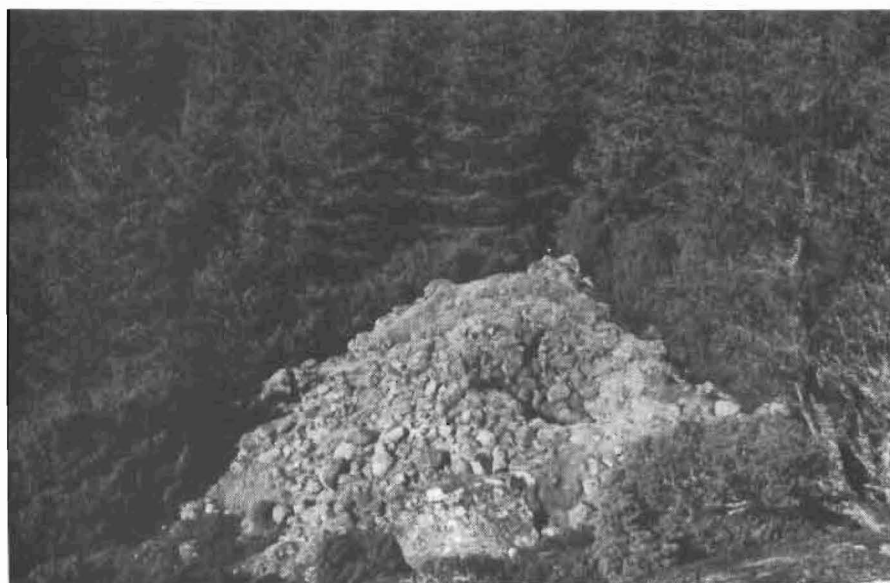
Til fornminna knytter det seg også opplevingsverdiar og verdiar av pedagogisk art. Røstøya er lite påverka av teknologi frå moderne tid, og har dessutan særeigne naturforhold. Øya representerer det einaste kystbarskogområdet i fylket idag. Av den grunn er det lite truleg at referanseområde med tilsvarende funn- og naturforhold finst. I tillegg eignar øya seg godt som ekskursjonsmål. Kulturminna er lett tilgjengelege og kan såleis nyttast i samband med undervisning i skulen.

8.2 Pollenanalyse

Materialet frå pollenundersøkingane ved Røstøyåsen 3 er ikkje ferdiganalysert. Men pollenprøvane inneheld truleg informasjon som vil bli nytta til datering og skildring av jordbruksaktivitetane her. Det er såleis truleg at ein vil få avklart om Røstøyåsen blei utnytta til jordbruksføremål også i mellomalderen eller enda tidlegare. Vidare utgjer Røstøya eit naturleg avgrensa område som er veleigna for studium av "non-material-remain producing-activity" (jfr. 7.2:48).

8.3 Marinarkeologi

Ved dei marinarkeologiske undersøkingane er det ikkje gjort funn nær Røstøya. Men glass og keramikkskår frå 1700-talet er funne på nokre av undersøkningsstadene ved Marøya (sør for Røstøya).

*Fig. 19. Struktur 1, Røstøyåsen 2, sett frå søraust.
Foto: Anne-Brith Halleskog*

*Fig. 20. Struktur 5, Røstøyåsen 3, sett frå vest.
Foto: Anne-Brith Halleskog*

9. KULTURHISTORISK SKISSE

Røstøya har vore busett sidan steinalderen, truleg eldre steinalder. Kva tid dei første menneska kom til øya er uvisst. Dei eldste busetnadsspora skriv seg frå ei tid då havet stod kring 25-30 m høgare enn i dag (Røstøyhamna 1, Røstøyåsen 1). Store delar av øya låg då under vatn og øya var delt i fleire mindre øyar. Ein reknar med at buplassane låg nær strandkanten, og på grunnlag av gamle strandlinjer kan dei daterast til sein eldre steinalder (seinmesolitikum). Tilhaldsstadene i Røstøyhamna er karakterisert som ein stor buplass, medan Røstøyåsen 1 representerer ein mellomstor buplass. Gode terreng- og hamneforhold har gjort områda veleigna for tilhald av varig karakter.

Det er også funne buplassar frå yngre steinalder på øya: på Nordlandet, i Røstøybugen og ved husmannsplassen Røstøyåsen 3. To av desse tilhaldsstadene (Nordlandet 1, Røstøybugen 1) kan karakteriserast som mellomstore buplassar.

Alle tilhaldsstadene i steinalder var sannsynlegvis knytta til fangst og fiske, som var den mest vanlege tilpassingsforma i perioden. Dette kan ein slutta ut frå øya si plassering ved kysten med lett tilgang til ressursar i havet.

Det er ikkje kjent buplassar frå bronsealder på øya, men fleire av gravrøysene kan kanskje daterast til denne tida.

Dei einaste kjente fornminna frå jernalder er gravrøysene mellom Stongbugen og Røstøyhamna. Gravminna tyder på at øya kan ha vore busett i bronsealder/jernalder, men det er ikkje påvist spor etter gardsanlegg frå denne perioden. Det er heller ikkje funne busetnadsspor frå mellomalder i området. Årsaka kan vera at området var perifert i jordbrukssamanheng og representerte eit utmarksområde den gongen som nå. Men sentral plassering ved leia, samt tilgang til rike ressursar på land (småvilt, fugl) og i sjøen (fisk, sjødyr) kan ha danna grunnlaget for busetnaden som gravrøysene synes å avspeгла.

Først frå slutten av 1600-talet har ein opplysningar om gardsdrift på Røstøya. Dette var ei tid prega av folkeauke og busetnadsekspanasjon med opptak av plassar i utmarksstrok og ei stadig veksande husmannsklasse. Ein av husmannsplassane ved Røstøyåsen går attende til denne tida. Plassen låg under garden på Magerøya (gnr.37/bnr.1), som i 1886 rekna med ei årleg høvavling på 20 våg (=360 kg) frå Røstøya (Aune 1976:67). Husmannsplassane var i bruk til 1905. Det er ingen busetnad på øya i dag.

*Fig. 21. Nordlandet, sett frå austsøraust, Hitra i bakgrunnen.
Foto: Anne-Brith Hatleskog*

10. VIDARE UNDERSØKINGAR

Ved vidare undersøkingar bør steinalderlokalitetane Røstøyåsen 4-5 nærare avgrensast. Dessutan kan prøvegraving av tilhaldsstadene frå steinalder gje meir informasjon om buplassane si utstrekking, alder og karakter.

Vidare vil eventuelle prøvegravingar i påviste strukturar truleg gje informasjon om kva som er funne. Prøvegravingar i enkelte av dei registrerte strukturane ved Røstøyåsen 2 og Røstøyåsen 3 vil sannsynlegvis avklara om det er restar etter tufter. I tillegg vil det vera viktig med uttak av kolprøve for ^{14}C -datering, for å finna ut om strukturane representerer førhistorisk busetnad.

Omlag 40 % av Røstøya er dekt av myr. Som nemnt under punkt 6.2 er ein stor del av myrane utilgjengelege for prøvestikking. Ei mogleg løysing på problema som myrdraga representerer, er maskinell avtorving av større myrområde. Dermed kan delar av undersøkingsområdet som i dag fell utanfor, koma med. Venteleg vil det ikkje berre dukka opp fleire lokalitetar frå steinalder, men sjansen for å finna eventuelle buplassrestar frå andre periodar (bronsealder, jernalder, mellomalder), vil også vera større.

Ved registreringa etter steinalderbuplassar blei det samla inn ei rekkje data om topografiske faktorar som kan ha vore bestemmande for val av tilhaldsstad. Desse er det føreløpig ikkje arbeidd vidare med, noko som bør gjerast.

11. LITTERATUR

- Aune, Egil Ingvar 1976: Botaniske undersøkingar i samband med generalplanleggjing i Hemne kommune, Sør-Trøndelag. Det Kgl. Norske Videnskabers Selskab, Museet. Rapport Botanisk Serie 1976-1. Universitetet i Trondheim.
- Binns, Kari Støren 1982: Hemne. Topografisk-arkeologisk registrering 1979. Funn og fornminne i Sør-Trøndelag 13. Trondheim.
- Bostwick Bjerck Lisa Gay 1987: In-context pollen diagrams from 3 archaeological sites in western Norway: Towards a unified model of land use in the Late Mesolithic & Neolithic I Periods. Unpubl. Mag. grad dissertation, Hist.Mus., Univ. i Bergen.
- Bjerck, Hein B. 1987: Vega-prosjektet: Rapport fra undersøkelse 1986. Kartlegging og testundersøkelse av tilholdssteder langs 50 m-nivået. Upublisert rapport.
- Farbregd, Oddmunn 1980: Perspektiv på Namdalens jernalder. Undersøkingar på Veiem, Sem, Værem og Bertnem. Viking 1979. Oslo.
- Geoteam, 1986: Ingeniørgeologiske/geotekniske undersøkelser. Røstøya. Fase A. Trondheim.
- Hallan, Nils 1959: Hemneboka. Bygdesoga fram til år 1700. Første halvband. Orkanger.
- Hatleskog, Anne-Brith 1988: Arkeologiske undersøkingar 1987 i samband med planlagt ilandføring av gass frå Haltenbanken. Alternativ: Akset. Universitetet i Trondheim, Vitenskapsmuseet. Rapport Arkeologisk Serie 1988-2.
- Helland, Amund 1898: Norges land og folk. Topografisk-statistisk beskrivelse over Søndre Trondhjems Amt. Anden Del. Kristiania.
- Johansen, Olav Sverre, 1982: Viking Age Farms: Estimating the Number and Population Size. A Case Study from Vestvågøy, North Norway. N.A.R. 15/1-2 Oslo.
- Kjemperud, Alf 1986: Late Weichselian and Holocene shoreline displacement in the Trondheimsfjord area, central Norway. Boreas. Oslo.
- Mangerud, Jan og Svendsen, John Inge 1987: Late Weichselian and Holocene sea-level history for a cross-section of western Norway. Journal of Quaternary Science 2.
- Paus Aage 1982: Paleo-økologiske undersøkelser på Frøya, Sør-Trøndelag. Unpubl. cand. real thesis. Univ. i Trondheim.
- Prosch-Danielsen Lisbeth & Simonsen, Asbjørn, in prep. Principal Components Analysis of Pollen, Characoal, & Soil Phosphate Data as a Tool in Prehistoric Landuse Investigations at the Forsandmoen Site, SW-Norway.

- Ringstad, Bjørn 1985: De kulturhistoriske undersøkelsene på Tjernagel, Sveio
Del. II: Tjernagelhaugen. Arkeologiske rapporter nr. 9. Hist.mus.
Bergen.
- Sør-Trøndelag fylkeskommune 1986: Aktuelle terminalområder i Sør-Trøndelag
Plan- og næringsavdelingen. Trondheim.
- Wik, Birgitta 1982: Hovedlinjer i bosetningsutvikling og naturforhold i
Trøndelag det første årtusenet e.Kr. Viking 1981. Oslo.

RAPPORT ARKEOLOGISK SERIE

1985

1. Stenvik, Lars F.: Arkeologiske registreringer i forbindelse med konsesjonssøknad kraftutbygging i Meråker, Nord-Tr.lag.
2. Pareli, Leif: Registreringer av samiske kulturminner i Øvre Glomma.
3. Pareli, Leif: Registreringer av samiske kulturminner i Vefsna-vassdraget.
4. Pareli, Leif: Registreringer av samiske kulturminner i forbindelse med konsesjonssøknad kraftutbygging i Meråker, Nord-Tr.lag.
5. Pettersen, Kristian og Scheen, Rolf: Uransbrekka. Et mesolittisk fangststed.

1987

1. Paus, Aage/Jevne, Erik og Gustafson, Lil: Kulturhistoriske undersøkelser i Innerdalen, Kvikne, Hedmark.

1988

1. Hatleskog, Anne-Brith m.fl.: Arkeologiske undersøkingar 1987 i samband med planlagt ilandføring av gass frå Haltenbanken. Alternativ: Røstøya.
2. Hatleskog, Anne-Brith m.fl.: Arkeologiske undersøkingar 1987 i samband med planlagt ilandføring av gass frå Haltenbanken. Alternativ: Akset.
3. Søborg, Hans Christian m.fl.: Arkeologiske undersøkelser 1987 i forbindelse med planlagt ilandføring av gass fra Haltenbanken. Alternativ: Lauvøya.
4. Johansen, Kristine m.fl.: Arkeologiske undersøkelser 1987 i forbindelse med planlagt ilandføring av olje fra Haltenbanken. Alternativ: Vågøy.
5. Pettersen, Kristian m.fl.: Arkeologiske undersøkelser 1987 i forbindelse med planlagt ilandføring av gass fra Haltenbanken. Alternativ: Grisvågøy.
6. Pettersen, Kristian m.fl.: Arkeologiske undersøkelser 1987 i forbindelse med planlagt ilandføring av gass fra Haltenbanken. Alternativ: Storvik.

ISBN 82-7126-426-5

ISSN 0332-8546

